

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužjeni Evropi.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 307 (12.030)

Trst, petek, 28. decembra 1984

OSREDNJA
S. VILHAR
TRG REVOL
66000 KOPER

709

Med komemoracijo žrtev pokola na brzcu Neapelj-Milan

Z bolonjskega glavnega trga se je med jezo in tesnobo dvignil odločen klic po pravici

Ob prisotnosti predsednika republike Pertinija je spregovoril bolonjski župan Imbeni

ACE MERMOLJA

BOLOGNA — Včerajšnja komemoracija žrtev pokola na vlaku Neapelj - Milan je bila odeča v oster mrz. Mrzlo je bilo jutro, sivo je bilo nebo nad bolonjsko Piazza Maggiore, sem pa tja so zaplesale snežinke. Mrz je bil predvsem na obrazih ljudi.

Množica je bila velika, nikakor pa ne oceanska. Ko smo hodili med ljudmi, ko smo čakali, da se bo po mašnem obredu pričela komemoracija na trgu, je bilo slišati kaj malo besed. Ljudje so se stiskali v plašče in čakali brez komentarjev.

Transparenti in rdeče zastave s črnimi trakci so skorajda skrile oder pred katedralo, na katerem so bile potem visoke državne osebnosti s predsednikom Pertinijem na čelu. Izstopale so zastave demoproletarcev, ki so se v precejšnjem številu zbrali v sredini trga, to je na najbolj »stivateškem« mestu.

Zapisali smo mrz in tišina, dodati moramo jezo, pa tudi naveličanost. Bila je pač to »trda« komemoracija z najrazličnejšimi pomeni in občutki. Še bolj je bilo to jasno, ko so prišli na govorniški oder predstavniki oblasti. Tudi Pertinija so ljudje sprejeli mlačno. Jasni in glasni aplavzi so se dvignili le med govorom bolonjskega župana Renza Imbenija. Govor je bil oster, pozneje smo izvedeli, da je vzbudil marsikatero polemiko. Ljudje na Piazza Maggiore pa se ploskali, ko je župan našteval krivde ob dejstvu, da so ostali izvajalci vseh pokolov in njihovi lutkarji doslej ne-kaznovani. Ko je dejal, da temnega klobčiča črnih mrež še nihče ni začel temeljito razvozlati. Imbeni je tu poudaril, da so marsikdaj črni teroristi uživali skrite podpore. Oster je bil do vlade in vzklil, da Bologna zahteva pravico.

Takoj po govoru so se začeli ljudje razhajati. Slišati je bilo vzklike proti vladi in njenemu predsedniku. Najbolj glasni so bili prav predstavniki DP, ki so neprestano izrekli tezo o državnem pokolu. Nekateri, ki so bili poleg nas, so odkimavali z glavo, niso odobrvali hrupa manjšine, ko je velika večina ljudi izbrala kot svojo besedo predvsem molk.

Nenavadno hitro se je trg izpraznil. Jate golobov so se spustile s palač na domači asfalt. Le pred odrom se je zbrala skupinica predvsem starejših ljudi. Tu je zagorelo. Mlad novinar zasebne TV postaje je skušal zbrati nekaj intervjujev in vtisov, pa so ljudje zlivali svojo jezo v mikrofona. Govorili so o dosedanjih pokolih, o neuspešni poti pravice, tudi o Marzabottu in Rederju. »Kesa naj se pred bogom,« je nekdo dejal, »njegovo kesanje pa se nas ne tiče.« Pusti-

li smo skupino in novinarja, ki je snemal na trak jezo ljudi in skušali bolj razbrati in oceniti dogodek v celoti.

Občutek mraza se je povrnil in ostal tudi v vlaku, ki nas je odpeljal iz Bologne. Odgovor na nov terorstičen pokol nikakor ni bil in ni enostaven. Volja, ki vodi ljudi v mobilizacijo in trdnost se meša z občutki razočaranja in tesnobo. Biti in žalovati na trgu, med množico ni očiščujoče. Rane ostajajo v srcu nezačeljene. Ko predsednik vlade ni prišel, je mlad fant zelo grenko dejal: »Nihče več ne pride v Bologno.« Kronistu se takšen vzklík kar sam zapiše v notes. Ob tem pa ne moremo mimo zavesti, da bi pomenila resignacija nevarno razpoko v demokratični fronti ljudi. Prav zato bomo zapisali zaključku članka najglasnejši klic iz Bologne: klic po pravici, klic po tem, da se izsledijo krivci pokolov. Ta klic je množica sprejela kot geslo, ko se je v neizprosni mrazi poklonila žrtvam zadnjega, tragičnega atentata.



Predsednik vlade Craxi odgovarjal na vprašanja parlamentarnih skupin V parlamentarni razpravi o atentatu val polemik med večino in komunisti

V nedeljo, 30. decembra, bo

PRIMORSKI DNEVNIK

izšel s posebno novoletno številko
na 48 straneh

Reportaže, horoskop, športnik leta, napoved izletov

Primorskega dnevnika, komentarji, humor itd.

RIM — Včerajšnja parlamentarna razprava o atentatu na brzovlak Neapelj - Milan je bila zelo živahna, mestoma tudi izredno ostra in se je v določenih trenutkih spremenila v pravi besedni spopad med vlado in opozicijo, točneje med vlado in komunistično partijo. Razprava je potekala v obeh vejah parlamenta, politično markantnejša pa je bila nedvomno ona v senatu, kjer je na vprašanja vseh političnih skupin odgovarjal predsednik vlade Craxi.

Craxi je v svojem posegu govoril o številnih znakih prevratniške dejavnosti v dneh pred atentatom in prav zaradi številnosti teh znakov sedaj ni moč opustiti nobene sledi. Naravno je sicer, da vsi govorijo o fašističnem atentatu, glede na značilnosti nedeljskega pokola. Vlada ne nosi odgovornosti v preiskavi, a je zagotovila sodbu vse sodelovanje policijskih organov in tajnih služb. Kri in nasilje ne bosta zaustavila naše demokracije, je še dejal Craxi, ki je nato poudaril, da je preveč nerešenih skrivnosti, ki zadevajo prav podobne pokole ali poskuse atentatov

v preteklosti. Tu se je predsednik vlade zaustavil pri prejšnjih atentatih, od bombe na Trgu Fontana v Milanu ter dejal, da je bilo v preiskavah mnogo neuspehov, pa tudi znakov vmešavanja in izkrivljanja, ki predstavljajo žalostno poglavje v zgodovini državnih aparatov, poglavje, ki so ga sedanja vlada in že nekatere prejšnje vlade, skušale dokončno skleniti. Mnogo napak je bilo narjenih, ker so preiskave stekle samo v eno smer in teh napak sedaj ni mogoče ponavljati samo zaradi resnične ali domnevne politične koristi.

Craxi je nato spregovoril o zadnjih znakih oživljanja terorizma in dejal, da se ni nikoli poleglo nadzorstvo nad desničarskim prevratništvom, ki še vedno ogroža državo. Te skupine se oživljajo predvsem v Rimu in v Veneti. Treba pa je tudi upoštevati mednarodni terorizem s posebnim poudarkom na tako imenovanem islamskem integralizmu. Tu je Craxi omenil nekatera teroristična dejanja v raznih evropskih državah in dejal,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Antifašistični odbor obsodil podli bolonjski atentat

Včeraj se je na pokrajini sestel odbor za obrambo vrednot in demokratične ureditve. Odbor je izrazil svoje ogorčenje ob kriminalnem napadu, sožalje za žrtvami in solidarnost s tako težko prizadetimi družinami. Poudarjena je bila resnost sedanjega trenutka, saj se s takimi napadi skuša izpodkopati demokratična družbena ureditev. Odbor je sklenil, da bo sprožil pobudo za različne manifestacije, ki naj vključijo tudi šole in ki naj opozore javno mnenje na nevarnost terorizma iz vseh zornih kotov in tudi njegov notranji in mednarodni izvor.

Kot je razvidno iz zgoraj skoro dobesedno citiranega uradnega poročila, se je odbor odločil, da bo priredil vrsto manifestacij, za katere

pa se bo konkretno dogovoril na seji, ki bo 11. januarja. Do takrat bo predsednik pokrajine Marchio, ki odboru po njegovem statutu predseduje, izdelal konkretne predloge. V bistvu gre za več pobud: za široko manifestacijo, ki naj bi zajela večje število prebivalcev in na kateri naj bi govorili razni predvsem kulturni predstavniki. V tej zvezi se je omenjala izkušnja letošnje enotne proslave obletnice Rižarne. Seyeda pa gre pri vsem tem v prvi vrsti za napor, da se vključijo v to delo šole in šolska mladina, kar je še zlasti pomembno. V ospredju je seveda sožitje, sožitje med Italijani in Slovenci, saj je dobro znano, da so prav slovenski prebivalci Trsta prvi pod udarom, kadar narašča napetost in kadar se nasilje zgrinja nad našim mestom.

Prvi tržaški odmevi na ukinitvev depozita

TRST — Prvi odmevi, ki smo jih med tržaškimi trgovci in gospodarstveniki zbrali ob uradni vesti o skorajšnji ukinitvi veljavnosti omejitev pri prehajanju jugoslovanskih državljanov preko meje, so nedvomno zelo ubrani. Preveča jih zmereno zadovoljstvo, ocena pa je zelo ugodna s političnega in psihološkega vidika.

Razvrednoteni dinar in razmere v jugoslovanskem gospodarstvu prav gotovo ne ponujajo rožnatih perspektiv, zlasti ne na kratki rok. Ob depozitu sta v zadnjih dveh letih opravila svoje tudi gospodarski zastoj na obeh straneh meje in splošno ozračje pri njenem prehajanju. Toda, bistveno je znova u-

stvariti prav to ozračje, so nam hiteli zagotavljati naši sogovorniki, gospodarski razvoj pa bo v ugodnejših pogojih že sam poskrbel za oživitve blagovnih tokov, skladno s svojimi dolgoročnimi gibanji. Po drugi strani pa so se medtem spremenile tudi razmere v tržaški trgovini, postala je bolj resna, več je konkurence in poslovne zrelosti. Zeleti si je torej stabilizacije v prometu blaga in oseb preko meje, ki se bo brez administrativnih in spekulativnih posegov vrnila v svoj normalni tir racionalne porabe in kakovostnega zadovoljevanja potreb obeh obmejnih in v veliki meri komplementarnih tržišč.

NA 5. STRANI

Skokovit porast ameriškega dolarja

RIM — Ameriški dolar je včeraj na italijanski borzi dosegel najvišjo kotacijo v zadnjih dveh mesecih, saj je veljal ob zaprtju 1933 lir. Močno se je okrepil tudi na drugih evropskih tržiščih (v ZRN 3.1375 marke za dolar), vendar pa včeraj nemška banka ni posegla v obrambo svoje devize.

V petek je ameriška banka znižala eskomptno mero za pol točke in mnogi so pričakovali, da bo dolar zato izgubil na vrednosti. Včeraj pa so ugotavljali, da ta ukrep ameriške devize ni prizadel, ker so mnogi pričakovali, da se bo eskomptna mera znižala za več kot pol točke.

Na vrednost dolarja je vplivalo tudi zasedanje OPEC. Funt šterling je tako v primerjavi z ameriškim denarjem močno izgubil na vrednosti, medtem ko se je v primerjavi z liro še okrepil.

Nobene bistvene novosti v preiskavi o nedeljskem atentatu

Včeraj so v zaporu zaslišali fašističnega zločinca Tutija

BOLOGNA — Tudi včeraj se je preiskava o atentatu na brzcu Neapelj - Milan nadaljevala v zatišju. Sodnik Claudio Nunziata, ki vodi preiskavo, se je le za kratek čas sestal z novinarji, katerim je povedal, da se je javilo nekaj potnikov z nedeljskega vlaka, ki so posredovali le obrobne podatke. Izvedenci še niso končali z delom, vsekakor pa kaže, da je peklenjski stroj pripravil strokovnjak in da ga je verjetno sprožil s kako sodobnejšo tehniko, na primer z magnetofonom in ne z običajnim timerjem. Kar pa zadeva kraj, kjer naj bi bil nameščen peklenjski stroj, kaže, da je podatke o tem posredoval neki že-

lezničar.

Vesti je še mnogo, vendar so v glavnem nepotrjene. Tako so se razširile govorice, po katerih naj bi neka priča slišala, takoj po odhodu vlaka s florentinske postaje, telefonski pogovor, v katerem je neki mladenič sporočil, da je »prtljaga odpotovala«. O tem sodniki niso govorili, kot tudi še niso objavili drugega identiteta, ki so ga menda izdelali že pred dnevi. Pač pa so preiskovalci potrdili, da so z veliko pozornostjo preučili gradivo o dosedanjih atentatih na progi Firenze - Bologna.

Včeraj so v zaporu v Sollicianu zaslišali tudi fašističnega zločinca Ma-

ria Tutija; namestnik državnega pravdnika iz Firenc Pierluigi Vignaga je zasliševal več ur, o vsebini tega pogovora pa ni nobenih vesti, saj tudi Tutijev zagovornik ni hotel spregovoriti; dejal je le, da je bilo zaslišanje načrtovano že 18. decembra.

Medtem pa je prišlo že do prvih polemik v zvezi z imeni izvedencev. Nekateri poslanca so namreč že zahtevali imenovanje drugih izvedencev za razstreliva, ker so sodniki poverili preiskavo istim izvedencem kot pri atentatu na vlaku Italicus; sodišče pa se je o delu teh izvedencev izrazilo zelo kritično.

V Sommi Vesuviani ganljiv pogreb družine De Simone



Včeraj so v Sommi Vesuviani pri Neaplju pokopali štiričlansko družino De Simone, ki je izgubila življenje v nedeljskem atentatu na brzcu Neapelj - Milan

• Polemike med večino in komunisti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

da Italija ne bo postala bojišče za mednarodni terorizem.

Po Craxijevem posegu se je razvila dolga razprava, v kateri je nedvomno po odločnosti izstopal poseg komunista Pecchiolija, ki je dejal, da so pavšalne zagotovitve in retorične obveze povsem nezadovoljive ter da je opaziti izmikanje osrednjemu vprašanju za varnost italijanske demokracije, to je potrebi po odločnem preobratu v boju proti črnemu terorizmu, ki je nekaznovan za svoje zločine proti osnovi demokratičnega režima in omikanega sožitja. Senator Pecchioli je nato govoril o stikih med tajnimi službami, frama-zonsko ložo P2 in fašističnimi skrajneži, ki so prišli do izraza v zadnjem času. Dejaj, da mora vlada prerezati vezi s preteklostjo, kajti

edino tako bo lahko »strla glavo kač«. Tu je predstavnik KPI poudaril potrebo po enotnosti, ki mora odpreti vrata pravici, ne more pa biti preteza za to, da vse ostane po starem. Vprašanje je torej globlje in kdor se sprašuje, zakaj prihaja do toliko tragedij, mora, kot je dejal Pecchioli, ugotoviti, da italijanska demokracija nima možnosti zamenjave na vladi in da je strogo zaustavljena zaradi pre-judicialne izključitve velikih ljudskih sil, med katerimi je najbolj izrazita KPI, od političnega vodenja države.

Sicer pa se polemike med komunisti in vlado ne končujejo tu. Začele so se že dopoldan, po pogrebni svečanosti v Bologni, kjer so socialisti očitali bolonjskemu županu Imbeniju, da je izkoristil priložnost, da spremeni »manifestacijo vseh v pristransko manifestacijo, ko je poudaril, da Italija potrebuje »novih političnih

orientacij« in da so »državni aparati« soodgovorni za pokol. Po drugi strani komunisti očitajo Craxiju, da ni hotel priti na pogrebno svečanost v Bologno, češ da je bilo milansko letališče zasneženo, čeprav so iz Milana prišli v Bologno številni avtobusi in razpola, kot piše današnji Unità, Craxi z letali, helikopterji in gosencičarji. Vendar se Unità ne ustavlja tu in Craxiju očita, da je na spominski svečanosti v Neaplju dejal, da vlada zahteva pravico, ko pa, ugotavlja komunistično glasilo, imajo prav vlade tisto nalogo, ki jo predsednik vlade zahteva od neznancev. Do komunistov so zelo kritični tudi demokristjani, ki očitajo v uvodniku, ki ga danes objavlja Il Popolo, komunistični partiji »boljše-viško podzavest«, ko celo »napadajo to demokratično državo prav v trenutku ko je tarča divjega napada, ki, po mnenju KPI, prihaja z desne«.

Začetek procesa zaradi Popieluszkove smrti

TORUN — Včeraj se je začel proces proti trem častnikom poljske varnostne službe, ki jih dolžijo, da so umorili duhovnika Jerzija Popieluszkę. Gre za kapetana Gregorja Piotrowskega ter za oba poročnika Leszeka Pekala in Waldemara Chmielewskiego. Z njimi je obtožen tudi polkovnik Adam Pietruszka, podpravnatelj oddelka za odnose s cerkvijo pri notranjem ministrstvu, za katerega trdijo, da je dal pobudo za ugrabitev in umor Popieluszkę.

Poslopje, v katerem se odvija proces, je zelo strogo zastraženo in varnostne mere so izredne, saj gre za zgodovinski proces, ker je namreč prvič, da so na zatožni klopi visoki funkcionarji notranjega ministrstva. Poljske oblasti bi tudi hotele dokazati, da z umorom nimajo nič opraviti, zato v Torunu domnevajo, da se bo proces končal z zgledno kaznijo najbliž še pred koncem januarja.

Državni tožilec je zahteval zaslišanja

22 prič, prebrali pa bodo izjave 66 prič ter poročilo zdravniškega kolegija o vzrokih Popieluszkove smrti. Procesu prisostvuje kakih 80 oseb, med katerimi je nekaj poljskih in 8 zahodnih novinarjev, povečini predstavnikov velikih tiskovnih agencij.

Obtoženci so povsem mirno poslušali obtožnico, le polkovnik Pietruszka je izjavil, da so obtožbe, vsaj kar zadeva njega, popolnoma neosnovane. Poročnika Pekala in Chmielewskiego sta priznala, da sta Popieluszkę ugrabila in umorila, vendar da sta to storila pod vplivom kapetana Piotrowskega in v prepričanju, da je ukaz za ugrabitev prišel »z zelo, zelo visokega mesta«. Kapetan Piotrowski pa s svoji strani trdi, da je pobudo za ugrabitev dal polkovnik Pietruszka, češ da »je treba ustrašiti duhovščino in preprečiti njeno protidržavno delovanje«. Kot rečeno je polkovnik Pietruszka izjavil, da so te obtožbe povsem neosnovane.

Z novim letom bo Italija prevzela predsedstvo evropske deseterice

RIM — Italijanska vlada bo s 1. januarjem vzela v roke vajeti vodstva EGS. Do 30. junija bo predsedovala vrhovni komisiji evropske deseterice, ki se tačas otepa z dvema koelživostma. Gre predvsem za proračun EGS, ki še ni bil odobren: evropski parlament je namreč skoraj soglasno zavrnil prvotni proračun in so zato sredstva za posamezne postavke še nedoločena. Italijanska vlada bo morala zgladiti tudi spor med Grčijo in drugimi državami članicami. Grčija je zagrozila, da bo z »vetom« onemogočila vstop Španije in Portugalske v EGS, če slednja ne bo odobrila t.i. sredozemskih integracijskih načrtov o pomoči italijanskemu Jugu in drugim sredozemskim deželam, ki so jih sprejeli v Stuttgartu junija lani.

Italija bo morala torej zabrenkati na svoje strune diplomacije in doseči težavni kompromis. Ohenem pa se nikakor ne mara odreči svojim prednostnim ciljem, t.j. postopku za reformo odnosov med posameznimi ustanovami EGS, uspešnemu zaključku pogajanj s Španijo in Portugalsko glede njunega vstopa v deseterico, nato ponovnemu gospodarskemu zagonu EGS z uvedbo novih tehnologij, ki naj zaustavijo pohod ameriško - japonske konkurence na evropska tržišča, in končno večji mednarodni prisotnosti EGS, predvsem na Bližnjem vzhodu in v Sredozemlju, pa tudi v Afriki in Južni Ameriki.

Med šestmesečnim mandatom italijanske vlade se bosta izvrstila dva sestanka na vrhu, ki se jih bodo udeležili evropski državni voditelji oz. vladni predsedniki. Prvi tak sestanek bo v Bruslju 30. in 31. marca, drugi pa v Milanu 28. in 29. junija. Dne 14. januarja bo italijanska vlada debitirala v Strasbourgu, aprila pa bo vladni predsednik Craxi govoril evropskim poslancem. A že takoj po novem letu bo morala komisija EGS sklepati o novem proračunu, na vrsti pa bo tudi razprava o političnem sodelovanju z državami, ki vzdržujejo gospodarske odnose z EGS. V januarju se bodo sestali gospodarski in finančni ministri, nato ministri za kmetijstvo, konec meseca pa še zunanji ministri držav članic. V pripravi je že tudi srečanje pristojnih ministrov za izdelavo skupne strategije v boju proti razpečevanju in zauživanju mamil.

Glede že omenjenega političnega sodelovanja z gospodarskimi partnerji evropske deseterice, je zadnji »vrh« v Dublinu pokazal, da časi zanj še niso dozoreli, kljub temu pa Craxi in Andreotti še vedno vztrajata pri zamisli o tesnejšem sodelovanju s Sirijo, Egiptom, Jordanijo, Izraelom in palestinsko osvobodilno organizacijo OLP, obeta pa se že srečanje med predstavniki držav EGS in držav skupine Contadora.

Prihodnje leto bankovec za 5.000 dinarjev

BEOGRAD — Novi bankovec za 5.000 dinarjev se bo pojavil v javnosti konec novembra naslednjega leta. Na licu tega bankovca bo lik Josipa Broza Tita, ki ga je izdelal graver Nussret Hrvanović, na hrbtni strani pa bo motiv Jajca, avtor pa je Dragiša Andrić, ki je izdelal tudi sprejete i-dejne rešitve. V vogalu je v vodnem tisku Titov profil.

Format pettisočaka bo 164,5 krat 75 milimetrov. Osnovna barva bo modra, motiv iz Jajca bo obkrožen z robovi državnega grba Jugoslavije, bankovec pa bo nosil datum 1. maj 1985. leta. Pettisočak bo zelo trpežen, saj bo lahko »prenesel« približno 4.000 dvojnih pregibov, kar je povsem pri vrhu mednarodnih norm. Bankovec za 5.000 dinarjev bo imel zato, ker bo tiskan na papirju iz čistega bombaža, rok trajanja 4 leta. Delo pettisočaka je trajalo štiri leta.

Skupščina Jugoslavije je lani sklenila, da mora zaradi povečanja prometa dinarja izdati dva nova bankovca: za 2.000 in 5.000 dinarjev. Po nekaterih informacijah bankovca za 2.000 dinarjev ne bodo natisnili, ker se ne bi ujemal z mednarodnimi merili. (dd)

pohištvo
elio
PROSEK (Trst)
Telefon 225277

Srečno
in uspešno
1985

Za izmenjavo novoletnih voščil Podpredsednik Tonel obiskal predsedstvo skupščine SRS

TRST — Po v zadnjem času že ustaljeni praksi je bil podpredsednik deželne skupščine SR Slovenije v Ljubljani. Priložnost za obisk je bila izmenjava novoletnih voščil med predsedstvom obeh skupščin. Tonela sta sprejela podpredsednik skupščine Šušmelj in predsednik komisije za zunanje zadeve Cacinović; njima je za predsednika Vinka Hafnerja izročil voščila, ki mu jih je poslal predsednik deželne skupščine sveta F-JK Luigi Manzoni.

Med pr. srčnim pogovorom o odnosih med obema skupščinama v okviru širših stikov med obema državama in tudi v vidiku povračilnega obiska delegacije deželne skupščine F-JK v SR Sloveniji, je bil predsednik Manzoni v prihodnjih tednih povabljen v Ljubljano, kjer bo lahko spoznal predsednika Hafnerja.

Za tem je Tonela sprejel predsednik občinske konference Zveze komunizma Slovenije iz Ljubljane.

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Ko pologa in bonov ni več

Spričo nakopičenih tekočih gospodarskih problemov, za odpravo katerih mora zvezna vlada do konca leta ponuditi ustrezne rešitve, se zdi, da ni imela časa za nekatere »obrobne« stvari. Taka obrobna stvar so postali bencinski boni, taka obrobna stvar je tudi depozit, ki ga je bilo treba Jugoslovani poravnati, kadar je drugič na leto potoval v tujino. Jugoslovani se ti dve stvari nikakor nista zdeli obrobni in v zadnjem času so ljudje kar tekmovali v ugibanju, ali bo depozit odpravljen in ali bo prihodnje leto še treba kupovati bencin na bone. Govoric je bilo veliko: od takih, ki so trdile, da do sprememb ne bo prišlo, do onih, ki so bili dobro poučeni in so pravili, da se je zvezna vlada že zdavnaj odločila, da bo obe omejitvi odpravila, vendar, da bo to storila tik pred novim letom, potem, ko bo sprejel gospodarski načrt za prihodnje leto, kajti ta je gotovo pomembnejši kot pa bencinski boni in polog za prestop meje. Pojavljali so se celo tretji, ki so trdili, da so dobro obveščeni in zato vedo povedati, da bo polog zamenjala kakšna drugačna taksa, ki pa bo manjša kot je polog, in da bodo bencinski boni ukinjeni tudi zato, ker se bo bencin podražil. Kot je znano, je vlada tako depozit kot bencinske bone odpravila. Ni mogla mimo nekaterih argumentov, ki so jih nasprotniki pologa za prehod meje in bencinskih bonov ponavljali ven in ven.

O pologu, ki so ga morali Jugoslovani plačevati pri prehodu jugoslovanske meje, je bilo v tem časniku napisanega že veliko. Skušamo pa postreči z nekaterimi novimi dejstvi, mimo katerih ZIS ni mogel. V letošnjih desetih mesecih (bolj svežih podatkov nimamo) je prestopilo mejo 10,2 milijona potnikov. Od tega je polog plačalo samo 157 tisoč Jugoslovancev. To pomeni, da polog v bistvu nič več ne zadržuje Jugoslovancev doma ali pa zadržuje samo nekatere. Kljub pologu hodijo nakupovati v tujino ali pa na izlete (od vseh potnikov je v posebni anketi 56 odst. potnikov izjavilo, da hodijo v tujino zaradi nakupov ali pa zaradi turističnih potovanj). Vendar so ti nakupi hudo skromni, turistična potovanja pa močno skrčena. Tujina se je za Jugoslovane — zato, ker tečaj jugoslovanskega dinarja do drugih tujih valut tako neusmiljeno pada — preveč podražila, da bi tam zapravljali. Kupijo le najnujnejše, tisto, česar doma v trgovinah ne morejo dobiti.

Seveda pa so nekateri Jugoslovani še vedno dobri kupci v tujih trgovinah, toda to niso »navadni« državljani, to so prekupčevalci, ki na ta način lahko zaslužijo kar precej, čeprav jim je carinska služba že kar dobro prišla do živega, zato klasičnega »šverca« ni toliko kot prej. Ni pa ga toliko tudi zaradi tega, ker so Jugoslovani zaradi močnega padca standarda začeli precej varčevati. Na podlagi omenjenih dejstev so se uresničila zagotovila, ki jih je dala predsednica te vlade Milka Planinc, ki je pred časom potrdila, da po njenem mnenju polog ni več potreben in da je svojo vlogo pri stabilizaciji gospodarstva že odigral.

Polog je torej odpravljen, treba pa je pogledati, kakšne bodo posledice. Zdi se, da se zdajšnji položaj ne bo v ničemer bistveno spremenil. Jugoslovani bo

mogoče v tujino poslej več, kot jih je bilo, toda denarja bodo porabili zelo malo. Manj kot nekdanj pa bodo hodili v tujino tudi zaradi tega, ker so se razmere na domačem trgu bistveno popravile. Slepijo se tisti tuji trgovci, ki mislijo, da bodo lahko spet kovali dobičke. Jugoslovani najbrž še zelo dolgo ne bodo uspeli porabiti v tujini toliko denarja, kot so ga na primer v treh mesecih leta 1981. Takrat so v tujini zapravili 13,5 milijarde dinarjev. Nekdo je izračunal, da je to prav toliko, kot so tistega leta pojedli in popili vsi Jugoslovani za novoletne praznike. Trgovina torej še dolgo časa ne bo tako zacvetela, kot je cvetela prej. Bolj močan je obraten proces: v jugoslovanskih trgovinah je čedalje več tujcev, ki kupujejo marsikaj takega, kar so nekoč Jugoslovani kupovali v tujini: zlasti pa hrano in oblačila.

Tudi za ohranitev bencinskih bonov ni bilo nobenega razloga več. Bencin se je toliko podražil, da je malo tistih vzrokov, ki bi uspeli porabiti vse bencinske bone. Ker pa tečaj dolarja, izražen v jugoslovanskih dinarjih, še naprej močno raste, se bo bencin gotovo spet podražil, kajti v veljavi je določilo, da lahko rafinerije podražijo rafinerijske izdelke, torej tudi vsa motorna goriva, takoj potem, ko se je od zadnje podražitve naftnih goriv tečaj dolarja izboljšal za več kot 5 odst. Blizu te meje dolar že je. Jugoslovanska vlada pa napoveduje, da bo morala tudi leta 1985 voditi aktivno tečajno politiko. To pa pomeni, da bo morala tečaj neprestano prilagajati realnim vrednostim. V tem primeru pa je realna vrednost — konkurenčnost jugoslovanskih izdelkov na tujih trgih. Analize kažejo, da je jugoslovansko blago letos, kljub neprestanemu drsenju dinarja, na tujih trgih manj konkurenčno, kot je bilo ob koncu leta 1983. Ker storilnost premalo narašča, ker se gospodarnost prepočasno izboljšuje in ker kvaliteto izdelkov jugoslovanske gospodarstvo s težavo popravlja, bi morala gospodarska politika neravnovesje popravljati s tečajem dinarja. To pa pomeni, da se bo moral zaradi tega dražiti tudi bencin. V takih pogojih pa so bencinski boni nepotreben strošek, saj je z razdeljevanjem in tiskanjem teh bonov precej dela.

Odprava bencinskih bonov pa je vendarle na nek način povezana tudi s pologom. Mnogi tuji mislijo, da bo zdaj, ko je jugoslovanska vlada odpravila bencinske bone, tudi več Jugoslovancev prišlo v tujino. Najbrž ne! Bencin je postal predrag. Za izlete ga malokdo še uporablja. Če potuje z avtom, mora imeti pred očmi jasen cilj, zakaj potuje. Prej je bil namen potovanja v tujino zlasti nakupovanje: zdaj se ta cilj Jugoslovani čedalje bolj odmika.

Ukinitev obeh omejitev je za Slovence še kako pomembna saj za njih potovanje čez mejo ni bilo nujno zgolj za nakupovanje. Za veliko Slovencev so bile važnejše druge stvari, za katere postane strošek za bencin navsezadnje nepomemben: odkrit pogovor tako s Slovincem v Italiji kot s Slovincem v Avstriji. Zaradi takega odkritega pogovora se tudi trudim pisati takšna pisma. Srečno v 1985!

JOŽE PETROVČIČ

Na 16. Koroških kulturnih dnevih v Celovcu

Zanimiva predavanja o šolskem modelu za narodnostno mešano ozemlje Koroške

CELOVEC — S pregledom in v pogledu v sedanji politični trenutek, predvsem v zvezi z dvojezičnim šolstvom, so se včeraj v celovškem Mohorjevem domu začeli 16. Koroški kulturni dnevi. Številne goste je najprej pozdravil predsednik KKZ Janko Zerzer, ki je s tem odprl to že tradicionalno manifestacijo koroških Slovencev in že je bila na vrsti prva tema: šolski model za narodnostno mešano ozemlje na Koroškem, o čemer so spregovorili Vladimir Wakounig, Teodor Domej in Manfred Moser.

Trije predavatelji so poudarili različne aspekte vprašanja, ki je zapolnjevalo zanimanje tudi širše avstrijske javnosti v tem letu. Wakounig je na primer poudaril delo univerze v zvezi z manjšinskim šolstvom in podčrtal, da je za obstoj manjšine pomembno, da se tudi pripadniki večine učijo drugega jezika. Teodor Domej pa je posredoval zgodovinski pregled oziroma križev pot dvojezičnega šolstva na Koroškem, ki sega v leto 1869, ko je bil sprejet koroški šolski zakon, od takrat pa se stvari niso veliko spremenile in šola je tudi danes tisto področje, kjer se še vedno gre za nekakšno nacionalno konfrontacijo. Tretji govornik, Manfred Moser, je na učinkovit in ironičen način podal ne preveč optimistično sliko dvojezičnega šolstva. Svoj poseg je strnil v ugotovitvi, da ni vedno najbolje naslanjati se na kake komiteje in institucije, ampak je treba pri reševanju zapletenih in usodnih vprašanj predvsem konkretno delati.

Da je vprašanje dvojezičnega šolstva predvsem politično in ne samo prosvetno, sta dokazovala tudi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Matevž Grilc in predsednik Zveze slovenskih organizacij Feliks Wieser. Grilc je dejal, da je bilo šolsko vprašanje deležno glavne pozornosti obeh osrednjih organizacij in obrazložil ozadje, ki je privedlo do ostrih polemik. Naglasil je, da ni političnih argumentov za spreminjanje obstoječega šolskega sistema, saj so spremembe narekovali predvsem volilni »taktični« razlogi. Slovenska na-

rodnostna skupnost je bila v svojem boju deležna široke demokratične podpore, katero je izkazovala predvsem mladina, kar lahko pomeni optimističen obet za nadaljnje delo. Grilc pa se je ustavil tudi ob širših aspektih politične akcije koroških Slovencev. Navedel je nezadostna zagotovila osrednje vlade, poudaril odklonilno stališče do vsakršnega kompromisa na škodo Slovencev, pozitivno ocenil stike z ostalimi manjšinami in SFRJ in zaključil, da bo tudi v prihodnje potrebna največja enotnost in motiviranost podeželja za dosego pravice.

Predsednik ZSO Feliks Wieser pa je dejal, da tristrankarski kompromis v šolstvu ni še v veljavi, zahvaljujoč se predvsem trem činiteljem: nadstrankarskemu komiteju, široki informacijski akciji obeh osrednjih organizacij in delovanju na terenu. Tako je leto 1984 pomenilo pomemben premik kar zadeva široko solidarnost, v prihodnjem letu pa se morajo tudi Slovenci zavedati premikov in sprememb, ki jih doživlja celotna avstrijska družba. Zato se bo ZSO še posebej angažirala, da zainteresira za skupno akcijo tudi različno misleče in ljudi različnih političnih prepričanj. Gledati je treba napreč v bodočnost in ne v preteklost. Skratka, v letu 1985 bo treba vse Slovence strniti pod isto streho in s tako enotnostjo bo moč zahtevati in uveljavljati pravice.

Tako Grilc kot Wieser sta pozdravila odpravo depozita, ki je bil za manjšino škodljiv in je preprečeval normalno pretakanje stikov in misli.

MARIJ ČUK

Več prometa na mejnih prehodih na koprskem in sežanskem območju

KOPER — Za mejne prehode na kopskem in sežanskem območju je sicer značilno, da gre skozi manj zdomcev kot na severni meji med Jugoslavijo in Avstrijo. Toda letos je nekaj zdomcev prišlo tudi skozi tukajšnje prehode. To vedo povedati v Kompasovi poslovnici na mejnem prehodu Škofije, kjer so v petih dneh med 15. in 23. decembrom prodali za 72.000 litrov turističnih bencinskih bonov. Celo poleti je bila ta količina pol manjša. Zdomci so namreč kupovali veliko večje količine bencinskih bonov, kot jih sicer turisti in to po 350 do 400 litrov.

Na Istrabenzu v Kopru pa nam je Gvido Bertok povedal, da bodo tuji za devize lahko kupili bone po 1300 dinarjev, za katere pa bodo popust dobili šele na bencinskih črpalkah, ko bodo tankali bencin, oziroma gorivo in sicer tako, da jim bodo natočili goriva za 10 odstotkov višjo vrednost, to je za 1430 dinarjev. Načelnik carinske postaje v Škofijah pa nam je povedal, da so tukajšnji mejni prehodi v času prihajanja zdomcev najmanj obremenjeni in da tudi tokrat praktično ni bilo čakal-

nih dob. Prav zaradi tega se lahko na Škofijah na primer temeljite posvetijo carinskim postopkom. Teh pa ni veliko. Na petek in soboto 21. in 22. decembra so na primer zacarinili za približno 4,8 milijona dinarjev datatev. To je približno 80 odstotkov več kot sicer, delno na račun večjega prometa na mejah in delno na račun sproščenih carinskih predpisov v Jugoslaviji.

Količine zamenjanih deviz na mejnih prehodih pa že napovedujejo, da bo pred novim letom in za novo leto tukajšnje kraje obiskalo kar precej turistov, oziroma tujcev. Med 20. in 26. decembrom so na primer v dveh menjalnicah na Škofijah in v Lazaretu zamenjali za 98 milijonov deviz, predvsem lir. V lanskem istem obdobju pa le 27 milijonov dinarjev. Še več pa so zamenjali na Fernetičih. Krvavam potoku in sežanski železniški postaji. Samo v dveh dneh 130 milijonov dinarjev deviz. Seveda je na Fernetičih menjalnica odprta noč in dan, torej gre za skoraj takšno menjavo deviz kot poleti.

B. Š.

STONE SVETINA

Med nebom in peklom

329.

»Kaj pa imate vi na vesti, gospod župnik?« ga je vprašal inštruktor.

»Gospod tovariš, jaz nimam ničesar na vesti, samo župnik sem. Tu me dolže stvari, o katerih se mi niti ne sanja.«

Nekaj časa so se z njim pogovarjali, potem pa so šli naprej, in Jošt je enako povprašal tudi druge zapornike, vendar ni bil nihče ničesar kriv.

Vrnili so se v štab. Batog pa je rekel inštruktorju: »Glej, zdaj so vsi nedolžni, ampak ne bodo se nam izmaknili in ušli kazni. Krivdo bo ugotovilo sodišče. Večina jih je tu obtožena za izdajo. Kazen za to pa je po kratkem postopku strel.«

Jošt je dejal neprijazno:

»Se vam ne zdi, da preveč aretirate, tovariš komisar? Ljudje se pritožujejo, da ste preostri, prenašli in pregrobi.«

»Branimo se, tovariš inštruktor. Okoli nas mrgoli vohunov, ki jih pošiljajo Nemci. Brez njih jim noben napad ne uspe. Vprašajte komandanta, pa vam bo povedal, kako je neki onemogel starec izdal njegovo mater in mnogo drugih.«

»Dobro, Batog, a ne zdi se mi prav, da ste aretirali duhovnika. To še slabše odmeva med ljudmi.«

»Nisem ga jaz, čeprav ne tajim, da ne maram fa-

rjev, tudi tistih ne, ki se delajo, da so z nami. Marx je zapisal, da je vera opij za ljudstvo. Ko se bo revolucija poglobila, nam bodo skakali v hrbet. Saj veš, kaj so skuhal na Dolenjskem in Notranjskem! Belo gardo in bratomor.«

»Batog, tu je Primorska! Vrh tega pravijo aktivisti, da ni temu duhovniku kaj očitati in da večina tukajšnjih duhovnikov sodeluje z nami.«

»Morda je res nedolžen — če bo sodišče to ugotovilo, ga bomo izpustili. Ljudje so ga spravili v naš zapor. Kdo drug kot njegovi sosede in znanci! Ne veš, koliko hinavščine in sovraštva je med ljudmi. Sumničijo se, nobenemu tujcu ne zaupajo. Ste videli, kakšne težave so tod imeli posamezniki? Pa ne zavoljo mene. Jaz si umijem roke, tovariš Jošt. Tega najbrž ne veš, da pripravljajo likvidacijo štaba odreda in posebej komandanta. To smo zvedeli od starca, ki je izdal Bečanova mamo. Ne morete zahtevati od nas, da se damo mirno pobiti.«

»Saj tega od vas nihče ne zahteva. Držite pa se političnih navodil in prepustite razčiščevanja varnostni službi, ki je za to pooblaščen. Odred je bojna enota, ki mora biti tesno povezana z ljudstvom. Vrh tega z osumljenimi ne bi smeli ravnati tako grobo. Dokler osumljenemu ni dokazano, ni kriv. Kaj vse ste počeli s skofjevim sekretarjem Hočevarjem! Take grobosti so brez potrebe. Partija ne bo gledala takih razmer. To naj vam bo jasno.«

Komisar je bil zaprepačen. »Jaz si umijem roke,« je znova uporabil Pilatov izrek. »Tu imamo organe, obveščevalni center in odredno sodišče. Mi poslujemo kot mirnodobska oblast, demokratično, vse po navodilih korpusovega štaba.«

»Batog, praviš, da imaš dobre obveščevalce. Toda

pomni, da je z obveščevalci križ, če imajo premalo fantazije; še večji križ pa je, če je imajo preveč. Tvoji imajo na žalost velike oči. Ni vsak sovražnik, o komer sosed reče, da ni za nas.«

Komisar je bil užaljen. »Ljudje so svinje, ko tlačijo drug drugega v godljo. Vsi stari spori prihajajo zdaj na dan, pa skušajo prek nas obračunavati med sabo.«

Komandant Karlo je molčal in skušal razsoditi, kdo ima prav. Šele ko je inštruktor očital, da ima odred premalo vojaških akcij in da ni napadel železniškega križišča v Sentpetru, kjer je bilo utrjenih 150 Nemcev, mu je kri udarila v glavo. Ugovarjal je, da so borci novinci, da niso večji bojevanja in da ni moč brez eksploziva ter težkega orožja rušiti železobetonskih utrdb. Ko je inštruktorju obrazložil vojni položaj, je rekel: »Če zberem iz odreda udarno grupo in začnem od kraja, kjer se da, pobijati Nemce, bodo gorele vasi, kot so že. Kaj pa bodo potem rekli aktivisti?«

Jošt je bil trezen in zmeren človek. Vedel je, da je v vsakem sporu treba slišati obe plati zvona in stvari prespati, da se strasti ohladi. Pogovor je sklenil z opozorilom, naj bodo strpnji, in se odpravil k aktivistom. K tistim, ki so bili že načeloma nezadovoljni, da je Karlo Maslo prevzel odred.

Ko je inštruktor odšel, je Karlo zapustil štab. Občutje neugodja mu je obležalo v duši. Nad hribovjem na vzvodu se je grmadila sivina. Težka senca je sekala goro v daljavi. Mesec je bil tenak in oster kot britev. Jezdil je po položaju od prvih straž. V misli se mu je vračala mati. Kdo ve, kaj spet počenjajo z njo in če bi zdaj udaril, bi jo pogubil. Ji niso otroci povzročili že dovolj težav?

Na včerajšnjem zasedanju se je dogovoril za vrsto manifestacij

Enotni antifašistični odbor odločno proti zverinskemu črnemu nasilju in za sožitje

Včeraj se je v dvorani tržaškega pokrajinskega sveta sestal odbor za uveljavljanje vrednot odpornosti in ustave, ki mu predseduje predsednik pokrajine Gianni Marchio. Odbor se je sestal na izrednem zasedanju na pobudo članov, ki so se sestali v ponedeljek na antifašistični manifestaciji na trgu Goldoni, do katere je prišlo na pobudo sindikalne federacije CGIL - CISL - UIL kot enotni odgovor na strahotni teroristični atentat. Odbor se je dogovoril za vrsto konkretnih manifestacij, o katerih bo

razpravljali na seji 11. februarja. Do takrat pa bo predsednik Marchio izdelal konkretne predloge. V uvodu je predsednik Marchio povedal, da se je odbor sestal simbolično ob istem času, ko je v Bologni pogrebna svečanost za žrtvami zadnjega terorističnega napada. Po teh uvodnih besedah je predsednik ANPI Arturo Calabria izrazil vso grozo in ogorčenost ob strahotnem terorističnem napadu in se je poklonil žrtvam nasilja. Nato je obravnaval naloge odbora, ki mora

nadaljevati s svojim delom na osnovi dolgoletnih izkušenj. Calabria je predlagal širšo manifestacijo, ki naj prispeva k poglobljenemu razmišljanju. Tudi v Trstu namreč obstajajo teroristične centrale, o čemer pričajo razna teroristična dejanja in izbruhi protislovenskega nasilja ob skoraj vsaki volilni kampanji. V zaključku je predlagal protestno manifestacijo, na kateri naj bi sodelovali predstavniki svojcev žrtev zadnjega pokola.

Tržaški župan Gianfranco Richetti se je strinjal s pobudami, ki naj privedejo k razmišljanju o vzrokih za nasilje in terorizem, saj se moramo izogniti prevelikemu optimizmu, da je že vse rešeno in da budnost ni več potrebna. Izrekel se je proti emotivnim manifestacijam in enostranskim izjavam v naprej, zavzel pa se je za manifestacijo na visoki kulturni ravni. Dolinski župan Švab je protestiral proti enostranski predstavitvi njegovega ponedeljkovega govora v italijanskem dnevniku in predlagal razpravo enotne resolucije v vseh šestih tržaških občinskih svetih. Resolucija naj bi obravnavala vprašanje demokracije in sožitja in naj bi pustila ob strani vprašanja odnosa do Slovencev, ki še niso dozorela.

Tajnik CISL Degrassi je v imenu enotne sindikalne federacije odločno podprl enotne pobude, ki jih ne sme nihče izkoriščati, morajo imeti kulturni značaj v smeri kulture sožitja. Njegov predlog je bil razčlenjen na pobude na šolah in na širše enotne pobude, ki naj bi bile usmerjene k krepitevi kulture sožitja na našem področju.

Za komuniste je Ezio Martone opozoril, da ta novi pokol ustvarja strah in preplah in je že s tem dosegel določeni učinek. V Trstu smo premalo naredili, da bi prodrli s kulturo sožitja v široke demokratične kroge ljudi, zaradi tega je treba ubrati vse poti.

Bogo Samsa je opozoril na veliko prizadetost Slovencev, ki so bili vedno žrtve terorističnih napadov in tudi na nevarnost nacionalističnega izbruha ob prihodu komisije senata, ki pripravlja globalni zaščitni zakon. Opozoril je še zlasti na odgovornost odbora in pozval na ustrejni pravočasni odgovor. Dušan Košuta je nato govoril še o nekaterih primerih obravnavanja zgodovinskih dejstev, Ester Pacor pa v imenu UDI o širokih akcijah, ki naj jih sprevede odbor. Zasedanje je zaključil predsednik Marchio z že navedenim sklepom o pripravi za razne manifestacije.



Včerajšnje zasedanje antifašističnega odbora v dvorani pokrajinskega sveta

Socialisti obsojajo atentat na vlak

Socialistična svetovalska skupina v deželnem svetu je včeraj ostro obsodila atentat pri Bologni, njen načelnik Ferruccio Saro pa je v izjavi za tisk podčrtal kako je bila prevratniška kultura, tako z desne kot z leve, dokončno premagana in kako to podlo dejanje ne spremlja bojazan za prihodnost. Po tem atentatu, je še poudaril predstavniki PSI, javno mnenje zahteva odločnost in tudi premišljene reakcije, saj bi dramatiziranje položaja samo služilo teroristom.

Včeraj smo prejeli tudi tiskovno poročilo tržaške federacije PSI, ki ostro obsoja atentat in izraža upanje, da bodo pristojni organi znali čimprej izslediti izvrševalce in tiste, ki so jim naročili atentat. »Teroristi so hoteli prizadeti narod in državo«, so mnenja tržaški socialisti, »ki skušata premostiti krizo z novo politično stabilnostjo in tudi z novimi in učinkovitejšimi oblikami boja zoper prevratništvo in zoper vsakršne oblike navadnega kriminala.«

Pogovor z miljskim občinskim odbornikom Jurijem Vodopivcem

»Slovenci smo lahko zadovoljni s sedanjo upravo«

V nedeljo, 12. maja 1985, bodo volitve za obnovo občinskih svetov vseh okoliških občin tržaške pokrajine, ki so jih v tem petletju vodili napredni in levičarski odbori. Maja bodo torej volitve tudi v miljski občini, tradicionalni rdeči utrdbi, ki jo po znanih polemikah med komunisti in socialisti trenutno upravlja enobarvni odbor liste Frausin (KPI in neodvisni), ki razpolaga v občinskem svetu s točno polovico glasov; to je petnajst na trideset. V miljskem občinskem svetu sedijo tudi trije Slovenci in sicer Kiljan Ferluga, Peter Viola in Jurij Vodopivec, ki so bili izvoljeni na listi Frausin. Od leta 1980 je izmed treh stalno v občinskem odboru Jurij Vodopivec, ki odgovarja za proračun in dejansko tudi za vprašanja tam živeče slovenske narodnostne skupnosti. Vodopivcu, ki je tudi odbornik Društva Slovencev miljske občine, smo zastavili nekaj vprašanj v zvezi z delovanjem uprave in v zvezi z bližnjimi občinskimi volitvami.

V zadnji proračun in v zadnji triletni razvojni načrt je vaš odbor uvrstil več pomembnih javnih del in družbeno koristnih investicij. Kako je z uresničevanjem teh načrtov?

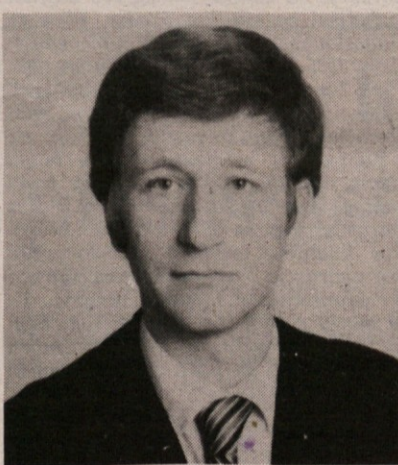
Prav v teh dneh so dozorele nekatere velike investicije, za katere si je

naša uprava prizadevala več let. Nakazali smo 1 milijardo lir za ureditev večnamenskega kulturnega centra Olimpia (po nekdanjem istoimenskem hotelu), kjer bodo imela svoj sedež skoraj vsa kulturna in športna društva naše občine, med temi tudi naše slovensko društvo. Večja investicija se nanaša na ureditev javnega vrta Europa, veliko vsoto denarja, o čemer je že obširno poročal dnevni tisk, pa smo potrosili za nakup približno 30 tisoč kv. metrov zemljišča, kjer je nekoč stala ladjedelnica Alto Adriatico.

Med ostalimi javnimi deli, ki so trenutno v teku, bi še omenil sanacijo občinskega vodovodnega omrežja, o troške jasli in pa zlasti ureditev kanalizacije.

Čez manj kot pet mesecev bodo volitve. Kako ocenjujete trenutni politični položaj v Miljah v tem predvolilnem obdobju in s kakšnimi občutki pričakujete izid teh volitev?

Jaz nisem strankarski človek in gledam na te probleme zlasti kot Slovenec. Kot Slovenec miljske občine mislim, da moramo potrditi sedanjo upravo in se na vse mogoče načine angažirati, da z najmanjšimi in potrdimo našo prisotnost pri vodenju občine. Odnosi med večino in med opozicijo, kot je vsem znano, niso dobri, čeprav smo



Jurij Vodopivec

v zadnjem času priča rahlemu popuščenju napetosti v občinskem svetu. O morebitnih novih političnih zavezništvih pa bo gotovo govor med volilno kampanjo.

Kako je s poimenovanjem slovenskega šolskega centra po Albinu Buhničju?

Občinska uprava je naredila vse kar je bilo v občinski kompetenci, da bi čimprej prišlo do tega poimenovanja. Odbor se je pozitivno izrekel o tem predlogu, zadnja beseda pa sedaj pri-

pada šolskemu skrbništvu, oziroma ministrstvu. Uprava bo vsekakor spet pozvala pristojne organe za čimprejšnjo rešitev tega vprašanja.

Kako ocenjujete sožitje med Slovenci in med Italijani v vaši občini?

Velikih problemov doslej resnici na ljubo ni bilo. Nastali so res nekateri manjši problemi, ki so odvisni skoraj vedno od slabe informacije določenega dela večinskega naroda o tem, kaj pravzaprav smo in kaj pravzaprav zahtevamo. Tudi pri nas kot drugod na Tržaškem imamo Italijane, ki niso seznanjeni z našo problematiko in tiste Italijane, ki nočejo biti seznanjeni in že aprioristično odklanjajo vsakršen odnos z našo manjšino.

Naš občinski odbor je bil že od vsega začetka mnenja, da je manjšinska problematika eno temeljnih vprašanj demokracije in da mora tudi občina kot upravni organ narediti do konca svojo dolžnost, da bodo vsi državljani resnično enakopravni v dolžnostih in v pravicah. Lagal bi, če bi rekel, da smo v tem okviru do konca izpolnili to kar smo si zaželeli. Kljub veliki upravni obremenjenosti in že kronični finančni stiski pa nismo stali križem rok. Prispevali smo k uresnitvi sožitja, ki je v Miljah v vsem povojnem času tesno povezano s splošnim družbenim napredkom. S. T.

Posvetovalnica pri Valmauri prisiljena prekiniti delo

Upravni odbor družinske posvetovalnice za Valmauro je sklenil, da prekine z delovanjem, dokler ne bo Krajevna zdravstvena enota uredila vprašanja nezadostnega ogrevanja. Pri tem predsednica odbora Ester Pacor poudarja, da je problem ogrevanja prostorov posvetovalnice odprt že od vsega začetka in da povzroča težave tako operaterjem kot porabnikom. Vodstvo KZE je upravni odbor pisмено pozval, naj ustrezno ukrepa, že v začetku lanskega leta in predlagal okrepitev električne mreže, tako da bi prostore ogrevali tudi z električnimi radiatorji, kajti centralno ogrevanje je bilo nezadostno. Tudi v tekočem letu so predstavniki posvetovalnice večkrat pisali KZE in urgirali za ustrežno rešitev.

Da bi zajamčili nadaljevanje in učinkovitost služb, je odbor tudi prilagodil urnik posvetovalnice času, ko bi moralo delovati centralno ogrevanje. Toda korak se je izkazal za nezadostnega, kajti kotel za centralno ogrevanje je bil stalno v popravilu, v posvetovalnici pa — mraz.

V teh okoliščinah je upravni odbor sklenil, da prekine z delovanjem. Pri tem opozarja, da nosi odgovornosti za ukinitve socio-zdravstvenih služb v posvetovalnici izključno Krajevna zdravstvena enota, oziroma njeni odgovorni funkcionarji.

PRI SV. ANI

Rajonski svet odklanja varianto o hitri cesti

Rajonski svet za Sv. Ano - Naselje sv. Sergija je pred kratkim dokončno zavrnil varianto občinskega regulacijskega načrta, ki zadeva hitre ceste na celotnem območju tega rajona. Rajonski svet je zavrnil to varianto z utemeljitvijo, da načrtovani nadvozi in podvozi ne odgovarjajo normativu državnega cestnega podjetja (ANAS) in tudi ker omenjena varianta ne upošteva zahtev in predlogov tam živečega prebivalstva. Rajonski svet ugotavlja, da so načrtovalci že sprejeli nekatere zahteve prebivalstva, ki pa jih občinska uprava sploh ni upoštevala pri izdelavi variante.

Rajonski svet za Sv. Ano tudi ostro ožigosa brezbriznost občinskega odbora, ki doslej ni pokazal nikakršnega zanimanja za mnenja in za pripombe rajonskega sveta in zlasti za nekajletni boj posebnega odbora stanovalcev Ul. Valmaura.

V Trstu prvi primeri »lymeške bolezni«

»Lymeška bolezen«, ki se je pojavila v letih sedemdeset v ameriškem mestecu Lyme v Connecticutu, je prišla tudi v Italijo. Te dni je mikrobiološki inštitut univerze v Bariju ugotovil štiri primere. Zanimivo je, da so trije od štirih obolelih za to redko in nadležno boleznijo iz Trsta. Dermatološka klinika tržaške univerze je namreč jeseni sprejela tri bolnike s čudnimi bolezenskimi simptomi, ki jih ni znala opredeliti. Njihov serum je nato poslala na univerzo v Bari, kjer uporabljajo metodo posredne imunofluorescence, od koder je prišel dokončni odgovor, da gre za »lymeško bolezen«.

Bolezen prenašajo klopi, povzročajo pa jo bakterija siroheteta (borrelia), ki so jo prvič izolirali lani v Združenih državah Amerike. Bolezenski znaki so najprej hudo vnetje na koži, kjer se je prilepil klop, nato vnetje sklepov kot pri artritisu ter srčne in nevrološke komplikacije. V redkih primerih je bolezen smrtna, zdravijo pa jo s penicilonom.

Doslej je za lymeško boleznijo zbolelo okrog 600 ljudi v ZDA in kakih 40 v Evropi (zlasti v Nemčiji). Četrty primer v Italiji so zabeležili v Chiavariju.

Krvodajalci iz dolinske občine na srečanju v Hrvatinih

Krvne skupine ne poznajo meja

Krvne skupine ne poznajo meja, ne poznajo narodnosti, ne poznajo barve kože, ideološke in politične pripadnosti; kri je sok življenja in kdor jo potrebuje, pomeni, da je v življenjski stiski, zato smo mu dolžni pomagati. To je v skopih besedah osnovno načelo ljudi, ki se odločajo za globoko človekoljubno dejanje in darujejo svojo kri, da bi rešili sočloveku življenje ali da bi mu olajšali trpljenje v borbi z nepreklicno usodo.

V dolinski občini deluje sekcija krvodajalcev že od leta 1981, a se je njena dejavnost širše razmahnila šele v zadnjih nekaj mesecih. Krvodajalci dolinske občine so strnili svoje vrste in začeli tudi organizacijsko smotrnejše uveljavljati svojo prisotnost v tem delu tržaške pokrajine. Nemalo zaslug za to ima tudi Vladimir Furlan, ki se je močno zavzel za delovanje sekcije in ki je bil na nedavnih volitvah izvoljen tudi v pokrajinski odbor tržaškega združenja krvodajalcev, ki mu predseduje Guido Furlan.

Dolinska sekcija krvodajalcev šteje danes približno sto petdeset članov, vendar to število zadnje čase

občutljivo raste, tudi po zaslugi propagandnega dela sekcije.

Med številne pobude, ki so jih krvodajalci dolinske občine izpeljali v zadnjih mesecih, pa spada tudi srečanje v Hrvatinih. V Hrvatinih so bili sicer naši krvodajalci le gostje, vendar so s svojo prisotnostjo izpričali svojo živost, svojo zagnanost in svojo voljo po kapilarnem prodiranju v zavest ljudi.

V soboto 22. decembra je bilo na šoli v Hrvatinih srečanje med Krajevno organizacijo Rdečega križa in Sekcijo krvodajalcev iz občine Dolina. Srečanje so s svojo prisotnostjo počastili številni družbenopolitični delavci občine Koper, izrecno pa gre omeniti prisotnost predsednika predsedstva RK Koper Milana Pečarja in tajnice Sonje Bizjak Budair, pozdravno pismo pa je poslala Ivica Žnidaršič predsednica republiške organizacije Rdečega Križa z Reke.

Na srečanju so bili prisotni tudi nekateri predstavniki Pokrajinskega združenja krvodajalcev iz Trsta s predsednikom dr. Enniom Furlanijem na čelu, dolinsko občinsko upravo pa je zastopal podžupan Marino Pe-

čenik. V nadvse prijateljskem vzdušju, ki ga je plemenitila človekoljubna vsebina večera, so prišli do besede bolj ali manj vsi zadolženi predstavniki družbenopolitičnih, zdravstvenih in kulturnih organizacij KS Hrvatini in občine Koper, v imenu krvodajalcev dolinske občine pa je spregovoril Vladimir Furlan.

Sledil je kulturni program, v katerem je nastopila Lutkovna skupina Pabilon, ki jo vodita Maja in Brane Solce, nato gospodinjinski krožek šole v Hrvatinih, ki ga vodi Mira Pečarič in moški pevski zbor Valentin Vodnik iz Doline, ki ga vodi Ignacij Ota in ki je s krajšim koncertom ljudskih in umetnih pesmi zakrožil uradni del srečanja. Sledila je družabnost, pri kateri je prišla najbolj do izraza želja, da bi podobno srečanje imeli v kratkem tudi pri nas, na kar sekcija krvodajalcev iz občine Dolina že vneto misli.

(ris)

● Tržaški župan Richetti je včeraj izročil mestni grb dirigentu Tulliu Riccobonu, ki že dolgo let uspešno vodi tržaški pevski zbor Illersberger.

Mnenja tržaških trgovcev in gospodarstvenikov o sklepu jugoslovanskega ZIS

Ukinitev depozita ima velik politični in psihološki pomen

Velikega presenečenja uradna vest o skorajšnjem prenehanju veljavnosti odloka jugoslovanskega ZIS o predobrima dvenast letoma uvedenem depozitu, v Trst sicer ni zbudila, saj se je o tem že nekaj časa govorilo. Ugodno oceno morebitne odprave depozita na iznos dinarjev so ob prvih neuradnih govorih že izrekli združena tržaških trgovcev in Trgovinska zbornica, zato gre tokrat le za potrditev že izraženega zadovoljstva in za previdni optimizem glede prihodnosti trgovskih tokov čez mejo oziroma tržaške trgovinske mreže. Nedvomno pa je vsem, ki smo jih povprašali za njihova mnenja, skupna zelo pozitivna ocena ozračja, ki ga bo ukinitev depozita znova ustvarila na meji in še zlasti med jugoslovanskimi državljani.

Organizacijski tajnik Slovenskega delovnega gospodarskega združenja Odo Kalan je spomnil, da je združenje že ob uvedbi depozita zelo realistično opozorilo, da bo ukrep zelo škodljiv za obe strani, da bo prizadel blagovne tokove in tudi jugoslovansko tržišče, kjer je določenega blaga primanjkovalo. Prav zato SDGZ lahko samo izredno pozitivno oceni sklep jugoslovanskega zveznega izvršnega sveta o sprostitvi prehodov meje in to ne samo z golega gospodarskega vidika, temveč tudi s širšega. Izmenjiva mnenj, izkušenj in

vsakdanji stiki med proizvajalci in porabniki vpliva namreč pozitivno tako na blagovno izmenjavo, kot tudi na inventivnost prebivalstva. Tako imenovana nakupovalna mrzlica, ki smo ji bili priče pred uvedbo depozita, se seveda ne bo povrnila, saj so se gospodarske razmere medtem v obeh državah krepko spremenile. Lahko pa pričakujemo, da bo prišlo do normalnega kroga ljudi in blaga, bolj ustaljenega in brez ekscesov. To pa je po drugi strani znak bolj zdravih trgovinskih in splošnih gospodarskih odnosov; vprašanje je sedaj, če se bodo tržaški trgovci znali vključiti v ta krogotok z novim resnim in pravičnim pristopom, z novo kvaliteto, ki se ne bo zgledovala po starih načinih brezobzirnega izžemanja reke jugoslovanskih kupcev. Pozitivna novost pa ni samo ukinitev depozita, temveč tudi določene spremembe jugoslovanske carinske zakonodaje, ki sedaj omogočajo tudi zasebni uvoz artiklov za drobno proizvodnjo in obrt in kjer lahko nove možnosti sodelovanja najdemo tudi slovenski obrtniki in specializirani trgovci.

Predsednik tržaške Trgovinske zbornice Tombesi je z zadovoljstvom sprejel vest o prenehanju veljavnosti odloka o depozitu. »Tak ukrep smo kot trgovinska zbornica že večkrat terjali, skupaj z zahtevo po možnosti nadomestila za davek IVA za izvoze-

no blago, zato upamo, da bo imel pozitivne posledice za krajevno trgovino. Pri tem pa moramo paziti da oživitve tega tržišča ne bo šla na račun padca kakovosti blaga in da ne bo povzročila sprememb v gibanju cen, saj bi to škodilo tako tujim kupcem kot domačinom in da bi jih lahko odvrglo od tržaškega tržišča.«

Gospodarski svetovalec pri pokrajinski zvezi trgovcev (Unione commercianti) Elio Geppi nam je obširno pojasnil svoje stališče, po katerem bo imela ukinitev depozita večji psihološki kot gospodarski učinek. Ta psihološki faktor se je namreč ob uvedbi odloka o depozitu najbolj pokazal v dejstvu, da se je nemudoma občutno skrčil tudi promet italijanskih državljanov v Jugoslavijo, kljub temu da niso bili primorani racionalizirati svojih potovanj v Jugoslavijo. »Kadar je meja odprta, kot temu rečemo, potem ne predstavlja nobene ovire ne za eno in niti za drugo stran: to smo pri nas doživljali v sedemdesetih letih, ko smo v času booma našli meji rekli, da je najbolj odprta v Evropi, kar je bilo tudi res. Bila je plod politične inteligence obeh držav in zdelo se nam je, da te meje sploh ni, ali pa, da je samo upravna, taka, kakršna razmejuje občine ali pokrajine. Šele ko je jugoslovanska vlada uvedla omejitve, smo se zavedli, da ne gre za samo administrativno mejo.

Najnovejša odločitev o ukinitvi omejevanj bo po mojem mnenju v kratkem pomagala znova ustvariti ozračje iz sedemdesetih let, kar je seveda najpomembnejše. Strogo gospodarsko gledano in torej manj pomembno pa je, da Trst ne more pričakovati takojšnjih in močnih ugodnosti, saj jugoslovanska vlada omejuje osebno porabo spriču svojega težkega gospodarskega položaja, hkrati pa smo priče močnemu razvrednotenju dinarja. Ugodnosti se bodo lahko pokazale komaj v srednjeročnem obdobju, najbolj pa na področju trgovine s kmetijskimi stroji in opremo ter z oblačili. Tržaška in goriška trgovina živita danes v pogojih neusmiljene konkurence in ta bo še naprej silila k nižanju cen, saj število kupcev ne bo nikoli več doseglo števila iz konca sedemdesetih in začetka osemdesetih let. V sodelovanju s Trgovinsko zbornico si prizadevamo znižati cene za jugoslovanske kupce tako, da jim ne bi bilo treba plačati davek IVA, kar v primeru nekaterih artiklov že delamo in potem pospremimo kupce do meje. Prizadevali si bomo, da bo to načelo stopilo v veljavo za vse vrste in vrednosti blaga.«

Angelo Bogatec, lastnik trgovine z avtomobilsko opremo in rezervnimi deli Autojolly predvideva, da se odprava depozita pri njegovi dejavnosti ne bo bistveno poznala, saj ostaja

hud problem šibkega dinarja. Seveda pa bo pozitiven njegov politični učinek, zlasti ugoden za jugoslovanske državljane. V tem smislu bi ga bili morali ukiniti že prej, je približno naš sogovornik.

Med trgovci, ki smo jih v tem medprazničnem času našli na delovnih mestih, sta tudi Giuseppe Godina, lastnik znanega istoimenskega trgovskega podjetja in Nuccio Di Molfetta, solastnik trgovske organizacije s fotografskim in tehničnim blagom Metromarket.

Giuseppe Godina je bližnjo ukinitev depozita označil za zelo koristno in inteligentno potezo, od katere tržaška trgovina sicer ne pričakuje velikih stvari, pač pa določeno izboljšanje. »Kljub temu smo zelo zadovoljni in srečni v vseh smislih,« nam je dejal v telefonskem pogovoru in dodal, da bo moč otipati pulz tržaške trgovine v prvi polovici januarja. Ostane pa dejstvo, da je ukinitev omejevanja prehodov meje zelo pametna stvar, ki vabi tudi Tržičane na obisk v Jugoslavijo.

Nuccio Di Molfetta je prav tako poudaril veliko zadovoljstvo za učinek, ki ga bo ukinitev depozita imela na psihološki ravni, medtem ko bo gospodarski viden šele na srednji rok, saj Trst v nobenem primeru ne more živeti brez svojega zaledja, ki gre preko državne meje. Trst mora sedaj po njegovem mnenju ugodno reagirati, ne samo v smislu zaslužka, temveč tudi z gostoljubnostjo. Jugoslovanski kupci bodo po njegovem mnenju gotovo naleteli na drugačen sprejem, kot so ga doživljali pred leti, saj se je tudi Trst v zadnjih dveh letih precej spremenil.

Odvetnik Aldo Terpin, predsednik upravnega sveta Tržaške hranilnice CRT je ukinitev depozita označil predvsem kot pomemben ukrep političnega in psihološkega značaja, medtem ko ostaja dvomljiv njegov gospodarski vpliv, predvsem spriču »bolnega« dinarja. Nihče si ne obeta povratka starih časov, je poudaril naš sogovornik, saj se zavedamo, da je prvi pogoj za ožvitev trgovskih tokov med sosednjimi državama, sanacija jugoslovanskega gospodarstva. Trst pa bo, kot se je dogajalo kljub depozitu, še naprej skušal odgovorjati neobhodnim potrebam jugoslovanskega trga, medtem ko so časi cvetenja trgovine s slabim blagom dokončno za nami.

Vlasta Bernard

● Tržaški župan Richetti in predsednik pokrajine Marchio se bosta danes ob 10.30 na sedežu Časnikarskega krožka srečala s tržaškimi kronisti za tradicionalno izmenjavo voščil. Srečanje, za katero je dalo pobudo Združenje kronistov, bo obenem priložnost za obračun delovanja obeh krajevnih ustanov ob zaključku leta 1984.

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče in brat

Rudi Legiša

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 28. t.m., ob 11.30 iz mrtvašnice nabrežinskega pokopališča v šempolajsko cerkev.

Žalujoči: žena Marica, sinova Milovan in Silvano ter drugo sorodstvo.

Nabrežina Postaja, 28. 12. 1984

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga mama

Marija Verč

Pogreb bo danes, 28. t.m., ob 10.30 iz hiše žalosti, Sesljan št. 17, v mavhinsko cerkev.

Žalujoči: hči Milka z družino in drugo sorodstvo.

Sesljan, 28. decembra 1984

† Zapustila nas je naša draga mama

Amalija Furlan vd. Lupinc

Pogreb bo danes, 28. t.m., ob 13. uri iz hiše žalosti, Sesljan št. 12/T, v mavhinsko cerkev.

Žalujoči: hči Olga, sin Pepi z družino in drugo sorodstvo.

Sesljan, 28. decembra 1984

Repentabor obsoja atentat na vlak

Repentabski občinski odbor izraža v imenu celotnega občinskega sveta in prebivalstva globoko ogorčenje za ponovni fašistični pokol na brzovlaku Neapelj - Milan. Izraža vso solidarnost svojcem žrtev in zahteva, da pristojne oblasti čimprej izsledijo in kaznujejo krivce tega nečloveškega in strahotnega početja. Vsekakor pričakuje, da dejanje ne ostane nekažnovano kot se je na žalost zgodilo ob prejšnjih fašističnih napadih.

Vrsta kulturnih dogodkov v okviru božičnih prireditev

V okviru božičnih prireditev, ki jih prireja tržaška občina v sodelovanju s Stalnim gledališčem se bodo danes pričele predstave za mladino. V gledališču Cristallo bo danes v priredbi gledališke skupine La Contrada prva od treh uprizoritev dela Francesca Macedonia »Racconta tu che racconto anch'io«.

V okviru glasbenih srečanj bo polodnevni nastopil v Tergesteu kantavtor Giorgio Coslovich, v mali dvorani gledališča Verdi pa bo nastopila skupina »Continuum musicale«, ki bo izvajala Schubertove in Bergove skladbe. Zvečer bodo ljubitelji glasbe lahko prisluhnili v Avditoriju flavtistki Giuliani Krizman, pianistki Elisabetti Buffolini in kitaristu Fabiu Cascioliju.

V nekaj mesecih kar dve priznanji profesorici trgovskega zavoda Zois

Pogovor s profesorico blagoznanstva Marinko Pertot

V začetku decembra so prejeli dijaka trgovskega tehničnega zavoda Zois Dario Bradassi in Vesna Klemš ter profesorica na zavodu Zois Marinka Pertot priznanja Naravoslovnega društva Slovenije za zasluge na naravoslovnem področju. Nagrado je prejelo tudi Društvo naravoslovcov in tehnikov »Tone Penko«. Za profesorico Pertotovo je bilo to že drugo tako priznanje v letošnjem letu. V začetku junija je namreč prejela nagrado gibanja Znanost mladini za mentorsko delo, ki se je nanašalo na konkretno delo pri akciji »Zrak«, katere se je udeležila z dijaki liceja France Prešeren.

»Akcijo 'Zrak' smo izpeljali že pred leti, ko sem poučevala na liceju,« se je spomnila profesorica Pertotova pred dnevi, ko smo z njo pokramljali o njenem delovanju na naravoslovnem področju in o poučevanju na šoli. »Takrat smo raziskovali na lišajih in izdelali karto teritorija. Priznanje so podelili kasneje, ker so šele takrat izdali knjigo o tej akciji.«

Prof. Marinka Pertot je začela s takim raziskovalnim delom na šolah že med poučevanjem na nižji srednji šoli. »Dijaki na nižji so zelo dovzetni za tak tip dela in učenja. Z njimi sem imela čudovite izkušnje,



Prof. Marinka Pertot

čeprav so bili izdelki tudi primerni taki stopnji šole. Podobne so bile tudi izkušnje na liceju. S konkretnimi raziskavami je mogla dijaka približe seznaniti s predmetom in dijaki tudi več pri tem odnese, ker se sam aktivno udeležil takega pouka.«

Na trgovskem zavodu Zois poučuje prof. Pertotova blagoznanstvo. »Šir-

še akcije je tu težje izpeljati zaradi specifičnosti učnega programa,« je obrazložila. Kljub temu lahko pripravljajo dijaki posamezne referate, ki so tudi raziskovalnega značaja in so lahko povezani tudi z drugimi predmeti. Tak primer interdisciplinarnega raziskovanja so referati o kavi ali pa o lesu.«

»Za podrobnejše študije bi morali imeti na razpolago specifične aparature in celo vrsto ur v laboratorijih, ki pa jih učni program ne predvideva. Ob takih omejenih možnostih pa se še vedno najdemo dijaki, ki radi sodelujejo pri raziskovalnih akcijah in jim posvečajo svoj trud tudi izvenšolsko,« ugotavlja z zadovoljstvom prof. Pertotova.

Tak primer izvenšolskega študija je bilo prav delo Bradassija in Klemšev, ki sta opravila geološko raziskavo na trasi bodoče avtoceste, in na podlagi izsledkov izdelala tudi geološko mapo tega področja.

»Podobne akcije niso vedno tako obsežne,« je poudarila prof. Marinka Pertot. »Dijake je treba najprej pripraviti na raziskavo, jih motivirati; to pripravljalo delo je zelo pomembno. Dijaku je potrebno predložiti nekaj instrumentov, s katerimi bo nato operiral, treba mu je približati področje, na katerem bo nato stekla raziskava.«

Sodeč po rezultatih, ki sta jih v nekaj mesecih potrdili kar dve priznanji, uspeva prof. Pertotovi to delo zelo dobro. S tem pa še ni konec njenega študijskega delovanja. Udeležuje se namreč tudi v okviru tržaške univerze, in sicer na botaničnem področju, na področju fitotaksonomije in naravovarstva. Zadnje priznanje se je nanašalo prav na delovanje na tem polju: za delo na naravoslovnem področju in za širjenje naravoslovja. Pri tem gre za čisto raziskovalno delo, ki pa ima odsev tudi na njenem didaktičnem delovanju: »Take raziskave ti dajo moč in voljo, da tudi v šoli lahko začneš določene pobude,« je ob koncu obrazložila prof. Marinka Pertot.

Tatovi ukradli »bencinsko pištolo«

Tatove mikajo najrazličnejše stvari in predmeti, zmikavti, ki so se v noči med sredo in četrtkom »otili« self service bencinske črpalke AGIP v Miramarskem drevoredu, pa imajo kaj čuden okus. S črpalke št. 10 so odnesli pištolo podobno kovinsko napravo za tankanje bencina.

Kmalu zatem je anonimni glas obvestil policijo, da teče s črpalke v Miramarskem drevoredu na tla bencin. Policisti so iztaknili upravitelja črpalke 34-letnega Maria Dariasija iz Ul. Flavija - Štamar 109, ki je ustavil iztekanje bencina. Dariasij je policistom povedal, da je bilo tokrat že tretjič, ko so se neznanci tako znesli nad njegovo črpalko.

Sta mlada uslužbenca pripravljala petarde za novo leto?

Eksplוזija v semenarni na Trgu Goldoni

Močnejša eksplozija in požar, ki ji je sledil, sta včeraj popoldne huje poškodovala semenarno Righi na Goldonijemem trgu in ranila dva mlada uslužbenca, ki se bosta morala mesec dni oziroma dva tedna zdraviti v tržaški glavni bolnišnici zaradi opeklin po rokah in po obrazu.

Do eksplozije je prišlo približno ob pol enih, malo pred popoldanskim zaprtjem trgovine. Poleg lastnika 63-letnega Alfreda Righija, ki stanuje v Ul. Commerciale 32, je bilo tedaj v trgovini šest uslužbencev in nekaj odjemalcev. Počilo je v notranjosti trgovine, v skladišču, kjer je tudi manjši laboratorij. Eksplozija je oplazila 18-letnega Maura Del Massa iz Ul. Navali 8 in 21-letnega Maurizia Cosolija iz Ul. Rossetti 39, ki sta bila takrat v laboratoriju, bila pa je tako močna, da je tudi razbila šipe vhodnih vrat. Stekleni drobci so se razleteli po pločnikih Goldonijevega trga vse do postajališča avtobusov proge št. 9 in 10.

Po eksploziji je v notranjosti semenarne izbruhnil požar, ki so ga dokončno pogasili šele tržaški gasilci. Medtem so oba ranjenca z rešilcem Rdečega križa prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so ju sprejeli na dermatološki oddelek. Del Massu so zdravniki ugotovili opekline druge in tretje stopnje po rokah in po obrazu ter se bo moral zdraviti mesec dni, Cosolija pa so ognjeni zublji lažje opekli (opekline prve in druge stopnje), zaradi česar se bo zdravil dva tedna.

Gasilci doslej še niso ugotovili točnih vzrokov nesreče. Vse kaže, da sta Del Masso in Cosoli v laboratoriju manipulirala z visoko vnetljivimi snovmi. Po nekaterih vestih naj bi pripravljala petarde za »proslavitev« novega leta. Po vsej verjetnosti je prišlo med drgnjenjem teh snovi do električne napetosti. Med trenjem naj bi nato nastala iskrica, ki je sprožila eksplozijo in zanetila požar.

Nesreča je povzročila precejšnjo materialno škodo, saj je uničila tako material v semenarni kot tudi številne cvetice, ki so jih prodajali v trgovini v tem božičnem času.

Na sliki: gasilci po opravljenem delu pred semenarno na Trgu Goldoni.



Lep uspeh veseloigre »Žiuljenje je use ana komedija« v izvedbi dramske skupine KD Prešeren iz Boljunca

Ko nastopa v Boljuncu domača dramska skupina, potem je uspeh predstave prav gotovo zagotovljen. Tako je bilo tudi na letošnje štefanovo, ko se je omenjena skupina KD France Prešeren iz Boljunca predstavila svojemu občinstvu s komedijo v treh dejanjih, avtorja T. Micheluzzi-ja, »Žiuljenje je use ana komedija«, v kateri je nastopilo kar 14 igralcev, sedem žensk in sedem moških, režija je bila v rokah Tatjane Turko, ki je delo prevedla, ga priredila v domači dialekt in poskrbela, da je steklo, v veliko zabavo in zadoščenje vseh, ki so si predstavo ogledali.

Rekli smo, da je bila režiserka predstave Tatjana Turko. Pretekla leta se je predstavila na podobnih predstavah tudi s svojimi teksti. Tokrat se je poslužila teksta italijanskega avtorja, ki pa je, prav zaradi predstavitev v domači dialekt, zaživel kot pravo domače delo in požel tako, zaradi izredno sproščene in dobre igre, pa tudi zaradi zgodbe same, velik uspeh, ki so ga, ob koncu predstave, pa tudi med samim potekom, podčrtali aplavzi navdušenih in tudi zelo številnih gledalcev.

Zgodba je preprosta, ali pa tudi ne. Ljubosumna ženska napravi v svoji in v družini svojih staršev toliko zapletov, sporov in zamotanih

situacij, da je potrebna velika spretnost in diplomacija posameznih junakov v igri, da speljejo vso zadevo do srečnega in v komediji vedno predvidenega srečnega konca.

Moramo reči, da je imela tudi tokrat Tatjana Turko srečo, tako pri izbiri igralcev, kot tudi pri izbiri de-

la. Nekateri od igralcev nastopajo v domači dramski skupini že več let ter so postali v igranju že pravi veterani. Drugi so se prvič preizkusili v igri v tej skupini in to z velikim uspehom. Lahko torej rečemo, da so se, tako režiserka kot tudi vsi igralci in ostali sodelavci, lepo ujeli in da je igra stekla, v veliko zadovolj-

stvo vseh, predvsem seveda občinstva, ki ni štedilo z aplavzi in priznanji.

Naj navedemo samo imena vseh nastopajočih in sodelujočih, ki zaslužijo vsi resnično pohvalo: Franko Korošec, Miriam Maver, Ingrid Žerjal, Miran Klun, Nadja Švara, Maurizio Kocjančič, Magda Švara, Frida Furlan, Boris Žerjal, Edi Zobec, Nevja Švara, Laura Kofol, Gabriela Prodan in Bruno Giovannini. Šepetalka je bila pri predstavi Nadja Žerjal, sceno je pripravil Franko Korošec, za glasbo in luč je poskrbel Evgen Maver, za kostume in masko Frida Furlan, rekviziterka je bila Patrizia Prodan, sodelovali pa so pri predstavi še: Adriana Korošec, Alma Ota, Silvana Mondo, Ervin Žerjal in Walter Švara.

Resnično lepa in prijetna predstava, za katero zaslužijo pohvalo in priznanje vsi, ki so pri njej sodelovali. Sicer pa so jim to priznanje že izkazali številni gledalci, ki so že razlili željo, da bi skupina delo še ponovila.

Ta uspeh bo prav gotovo velika vzpodbuda za domačo dramsko skupino, ki se je že močno okrepila, ki pa bo prav gotovo našla še nove člane, saj ji je uspeh na vseh njenih nastopih že vnaprej zagotovljen.

N. L.



Dramska skupina KD Prešeren iz Boljunca po premieri Micheluzzijeve komedije, pretvorjene v domači dialekt, »Žiuljenje je use ana komedija«

čestitke

Danes praznuje 13. rojstni dan VALENTINA VRABEC iz Prečnika. Vse najboljše in mnogo uspehov v šoli ji želijo vsi domači, posebno pa mala Alenka, ki pošilja teti 13 velikih poljubčkov.

Kriška sekcija VZPI-ANPI in ŠD Mladina čestitata ANGELU ROLIČU ob njegovi 70-letnici.

darovi in prispevki

Namesto novoletnih voščil prijateljem in znancem ter v spomin drage Marice daruje Alma 10.000 lir za SKD Barkovlje in 10.000 lir za Slovenski dijaški dom v Trstu.

Ob 10. obletnici smrti prijateljice Učke Štrekelj darujeta Slava in Dušan 20.000 lir za sklad M. Čuk.

Ob 10. obletnici smrti Učke Štrekelj darujejo starši 100.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na svoje pokojne darujeta Karlo in Danica Rustja 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Rozetnega očeta darujejo družini Ozbič in družina Pisani 25.000 lir za Slovensko zamejsko skavtsko organizacijo in 25.000 lir za MPZ Vesela pomlad.

V spomin na Ceno Malalan daruje Miranda Prelec 10.000 lir za ŠD Polet. Namesto novoletnih voščil posameznim društvom daruje KD F. Prešeren iz Boljunca 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V počastitev spomina Cene Malalan darujeta Valerija in Bruno Sosič 10.000 lir za SKD Tabor.

V počastitev spomina Mile Hrovatin darujeta Stanka in Ivanka Hrovatin 20.000 lir za SKD Tabor.

Luigi Brissi daruje 10.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V isti namen daruje Mirko Frančeskin 20.000 lir.

Branko in svatje darujejo 150.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Saležu.

V spomin na Vincenco Sosič daruje Olga Gulič 20.000 lir za SKD Tabor.

Namesto cvetja na grob Vincence Sosič daruje Drago Gorup z družino 20.000 lir za knjižnico P. Tomažič in tovariši.

V spomin na Vincenco Sosič - Ceno daruje Josip Gorup 20.000 lir za opensko sekcijo KPI Riko Malalan.

V počastitev spomina Cene Sosič - Malalan daruje Torči Sosič z družino 10.000 lir za glasilo KPI Delo.

Justina Možina daruje 10.000 lir za sklad M. Čuk in 10.000 lir za cerkev sv. Andreja v Trečah.

Ob 3. obletnici smrti moža in očeta Franca Tomšiča daruje Nežka 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na starše daruje hči Nina Hrvatič z družino 10.000 lir za SZ Bor in 10.000 lir za sklad M. Čuk.

mali oglasi

OSMICO ima v Borštu Danilo Glavina. OSMICO ima Franc Colja - Samatorca 21. Toči belo in črno vino.

PRODAM renault 4/GTL, letnik '80, 26 tisoč km, v odličnem stanju: 4.300.000 lir. Tel. 910-905.

PRODAM novo ogrevalno blazino. Tel. na št. 754-833.

OSMICO je odprl v Borštu Danilo Glavina.

PRODAM igrače Play mobil: številne vojščake s trdnjavo in indijanskim taborom kot nove za 45.000 lir. Tel. 227-319 ob kosilu.

PRODAM fiat 1500/C po ugodni ceni. Tel. 271-944.

PRODAM renault 12/L, prevoženih 16 tisoč km. Cena ugodna. Tel. po 20. uri na št. 040/574-529.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

PAVLIHOVA PRATIKA

je v prodaji v:

TRŽAŠKI KNJIGARNI
KNJIGARNI TERČON
NABREŽINA
IN PRI VSEH RAZNAŠALCIH
PRIMORSKEGA DNEVNIKA

včeraj-danes

Danes, PETEK, 28. decembra
NEDOLŽNI OTROCI

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.29
— Dolžina dneva 8.44 — Luna vzide ob 11.37 in zatone ob 22.47.

Jutri, SOBOTA, 29. decembra
TOMAŽ

Vreme včeraj: temperatura zraka 6,7 stopinje, zračni tlak 1015,8 mb raste, brezvetrje, vlaga 65-odstotna, nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 11,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Alice Bellani, Stephanie Debernardi, Federico Pangher, Andrea Zaves, Micol Perasti, Eric Quarngali, Michel Pagnanelli.

UMRLI SO: 73-letna Nicofora Bernich por. Colucci, 77-letna Ludmilla Bernetti por. Vidali, 76-letni Rodolfo Tiban detto Telban, 71-letna Alma Schulze, 74-letna Emilia Toscano vd. Tellini, 86-letna Teresa Vatovec vd. Riosa, 74-letna Giorgina Sepic vd. Poniz, 69-letni Bruno Nigris, 84-letna Paola Zamberlan vd. Scardino, 64-letni Mario Bosini, 59-letni Sergio Sablich, 66-letni Giusto Giacomelli Battiston, 83-letna Elvira Sabriz vd. Sigon, 87-letna Vittoria Blazevic vd. Mosetti, 75-letni Angelo Zazzaron, 78-letna Gioconda Sfitez vd. Hubner, 75-letni Guido Pontini, 55-letni Giovanni Nacionovich, 54-letni Guido Fornasaro, 72-letni Alfredo Vittorelli, 87-letni Michele Ballarin, 77-letna Emilia Stocca, 75-letni Giovanni Gustin, 92-letna Maria Chieco vd. Carlucci.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Fel-luga 46, Ul. Mascagni 2, Prosek, Zavljje.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Mazzini 43 in Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Prosek, Zavljje.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesljan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

kino

Ariston 15.30 — 22.10 »La signora in rosso«. Režija Gene Wilder.
Eden 15.30 — 22.15 »Gremlins«. Steven Spielberg.
Fenice 17.00 — 22.15 »Bertoldo, Bertoldo e Cacasenno«. Ugo Tognazzi, Maurizio Nichetti, Alberto Sordi.
Excelsior 17.00 — 22.00 »Vacanze in America«. J. Calà, E. Fenech, C. De Sica, A. Interlenghi, C. Amendola.
Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.00 »La storia infinita«.
Dvorana št. 2 15.30 — 22.00 »In the pink - Rosa bagnata«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Sapore di zia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Grattacielo 17.00 — 22.00 »Dune«.
Mignon 15.00 — 22.00 »Le avventure di Bianca e Bernie«.
Aurora 17.00 — 22.00 »Top secret«.
Capitol 16.30 — 22.00 »Chewingum«.
Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Scuola di polizia«.
Lumiere 16.00 — 22.00 »I predatori dell'arca perduta«. H. Ford.
Radio 15.30 — 22.00 »Erotic woman«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Alcione 16.00 — 22.00 »War games - Giochi di guerra«.

koncerti

Società dei concerti — Tržaško koncertno društvo
V ponedeljek, 14. januarja '85, bo ob 20.30 v gledališču Rossetti na sporedu koncert ansambla »Nuovo quartetto« iz Züricha.

razstave

Foto Trst '80 sporoča, da je razstava črno-belih fotografij III. natečaja odprta do 6. januarja '85 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, od 8.30 do 12.30 ter od 14. do 22. ure razen ob praznikih in predpraznikih.
V galeriji Cartesius je do 10. januarja '85 odprta razstava tržaškega slikarja Alda Bressanuttija.

Povečati nadzorstvo proti onesnaževanju morja

Deželni odbornik za zdravstvo Renzulli je pozval vse Krajevne zdravstvene enote v deželi, naj izdelajo poročilo o higiensko - zdravstvenih značilnostih morja in o ukrepih, ki so jih sprejele proti njegovemu onesnaževanju. Če je to vprašanje posebej aktualno poleti, ko bi onesnaženost morja lahko imela širše posledice za zdravje prebivalstva, je zima čas, menijo Renzulli, ko je treba načrtovati dolgoročnejske ukrepe predvsem za nadzorstvo proti morebitnim prekrškom zakona o onesnaževanju.

Odbor Zveze vojnih invalidov NOV
Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja
Tržaškega ozemlja
Društvo slovenskih upokojencev v Trstu

vabijo člane in prijatelje na tradicionalno

NOVOLETNO DRUŽABNOST

ki bo DANES, 28. decembra, ob 17.30 v Mali dvorani Kulturnega doma v Trstu, Ul. Petronio 4.

Zabavali nas bodo VESELI GODCI iz Boljunca.



SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU

Kulturni dom

ANTON TOMAŽ LINHART

TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI

Komedija v dveh delih
(petih slikah)

Režija: JOŽE BABIČ

DANES, 28. t.m., ob 9.30 — iz-
ven abonmaja;

JUTRI, 29. t.m., ob 20.30 —
abonma red F — druga sobota
po premieri;

v nedeljo, 30. t.m., ob 16.00 —
abonma red G — popoldan na
dan praznika.

gledališča

VERDI

V sredo, 2. januarja 1985, ob 20. uri — red B in C — na sporedu tretja predstava Debussyjeve opere »Pelléas et Mélisande«. Red G. Dirigent Louis de Froment, režiser René Terasson.

ROSSETTI

Danes, 28. decembra, ob 20.30 — red 2. petek — bo v Trstu gostovalo Stalno gledališče iz Bocna z Goldonijevim delom »L'impresario delle Smirne«. V glavnih vlogah igrajo A. Reggiani, V. Ciangottini in G. Galavotti. V abonmaju odrezek št. 4.

Od 3. do 6. januarja 1985 bo Teatro d'Arte Città iz Ravenna predstavilo A. Millerjevo delo »Uno sguardo dal ponte«. Igra G. Moschin. Abonenti Teatra Stabile imajo 30-odst. popust za prvi dve predstavi, 20-odst. za ostale predstave. Vstopnice pri glavni blagajni v Pasaži Protti.

AVDITORIJ

Danes, 28. t.m., ob 20.30: Koncert. Nastopajo: Giuliana Krizman - flavta, Elisabetta Buffolini - klavir in Fabio Cascioli - kitara. Vstopnice pri glavni blagajni po 5.000 lir.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana
Danes, 28. t.m., ob 19.30: Izredni prednovoletni koncert s simfoničnim orkestrom Slovenske filharmonije.

Mala dvorana

Še jutri, 29. decembra: Novoletni program, za otroke.

Srednja dvorana

V ponedeljek, 7., sredo, 9., in petek, 11. januarja '85, ob 10. in 12. uri: H. W. Henze »Palček«. Mladinska opera.

Okrogla dvorana

V petek, 4., ob 22. uri in v soboto, 5. januarja '85, ob 20.30: M. Mikeln »Fraklova vrnitev«. Ponovitev.

Koledar dramskega sporeda Radia Trst A za januar 85

Z mesecem januarjem se na tržaški slovenski radijski postaji »Radio Trst A« pričena nova dramska sezona, ki bo trajala do konca oktobra 1985. To pa z drugimi besedami pomeni, da se bo v tem zimsko-spomladanskem programu zvrstilo nad 50 novih slušnih iger v realizaciji priznanih domačih režiserjev, dramskih igralcev, dramaturgov, glasbenikov in drugih sodelavcev ter seveda tudi avtorjev iz našega pa tudi širšega slovenskega pisateljskega prostora, medtem ko bo poletni dramski spored tudi letos upošteval številne želje poslušalcev po lahkotnejšem, vedrejšem, bolj na varietejsko-kataretno klimo ubrannem sporedu.

Danes vam razgrinjamo januarski dramski spored (to bomo na teh straneh storili vsak mesec) in vas vljudno vabimo k poslušanju!

V torek, 1. januarja, ob 17. uri: **Dario Fo »BURKASKI MISTERIJ«**. Burkasta storija v dveh delih. Novoletni dramski spored smo to pot namenili »Burkaškemu misteriju«, igri velikega gledališkega zagnanca in kulturno angažiranega pisca Daria Foja. To njegovo besedilo, ki ga v Italiji poznamo kot »Mistero buffo« v več kot triurni avtorjevi interpretaciji, je v sedanjih slovenski obliki doživelo svoj odrski krst pred skoraj desetimi leti na odru takratnega Slovenskega amaterskega gledališča. Drevišnja radijska izvedba pa je študijski posnetek prav tako znamenite letošnje poletne predstave Zveze slovenskih kulturnih društev v Italiji, ki je doživela izjemen uspeh povsod, kjer so jo uprizorili. Prevod Boris Kobal. Glasba Miran Košta. Dramatizacija in režija Sergej Verč. Izvaja delovna skupina »Burkaški misterije« ZSKD v Italiji.

V soboto, 5. januarja, ob 18. uri: **roman v nadaljevanjih (dramatiziran roman). Milan Lipovec »LJUDJE OB CESTI«**. Zadnji del tega znamenitega Lipovčevega romana v dramatizaciji Lelje Rehar in v produkciji »Radijskega odra«. Ponovitev.

V torek, 8. januarja, ob 18. uri: **izvirna radijska igra. Milojka Žižmond »KOZA IN RAZE«**. Radijski prvenec mlade slovenske avtorice iz Nove Gorice, ki bo letos doživela svoj odrski krst tudi na odru novogoriškega Primorskega dramskega gledališča. Milojka Žižmond nam v tem delu naslavlja s poezijo surovega vsakdana pripoveduje o drobnih stvareh enega sončnega dne. Od zore do mraka spremelimo vsa pota mlade zakonske žene in matere, ob tem pa občudujemo avtoričino fabulativno in nadgledovalno silo, da bi v piclo odmerjenem času za zanimivo slušno igro vnesla v togi in sivi dan svojega radiofonskega razmišljanja poezijo večnosti in neminljivosti. Režija Marko Sosič. Produkcija »Radio Trst A«.

V soboto, 12. januarja, ob 18. uri: **Lelja Rehar »SMEH NA DOMAČIH TLEH«**. Prva oddaja. Slovenska humoristična enolončnica z naših tal, kot se je bila zapisala v delih primorskih, predvsem tržaških avtorjev. Kaj bo v tej naši enolončnici? Seveda vse najboljše, kar je pri hiši. Za slastne jedce torej zber najboljših receptov. Sicer pa za vse okuse in želje in potrebe: od domače fiziološke pa do močno zabeljenih prikuh. ... Dober tek! Režija Adrijan Rustja. Produkcija »Radio Trst A«.

V torek, 15. januarja, ob 18. uri: **iz mednarodnih radiofonskih natečajev. Ernst - Frieder Kratochwill »JASNA BESEDA PISMA«** (Das klare Wort red Schrift) Prix Italia 1982. S tem delom se je leta 1982 osrednja radijska hiša Nemske demokratične republike udeležila uglednega mednarodnega natečaja v Italiji. Avtor Kratochwill se je rodil leta 1944. Študiral je teologijo, od leta 1970 pa je opravljal najrazličnejše poklice. Med drugim je bil tudi režiser. Od jeseni 1976 do jeseni 1981 je bil dramaturg pri oddelku za radijske igre na radiu NDR. Trenutno je svobodni umetnik. Igra »Jasna beseda Pisma« je pretežno se-

stavljena iz treh srečanj med Lutrom in Münsterjem. Avtor nam daje podoben vpogled v stališča obeh velikih mož, hkrati pa razprede pred poslušalca celo paleto nasprotij, ki so tako bistveno opredelila XVI. stoletje, od različnih nasprotujočih si sil do same dialektike, ki antitetično udejnjanja prav meščansko revolucijo na Nemske in samo znamenito protestantsko reformo. Prevod Lučka Jenčič. Režija Marjana Prepeluh. Produkcija »Radio Trst A«.

V soboto, 19. januarja, ob 18. uri: **Furio Bordon »RIŽARNA«**. Ob 40-letnici osvoboditve in 10. obletnici, kar je bila Rižarna proglašena za nacionalni spomenik italijanske republike, bomo realizirali to dokumentarno lep-ljenko o zloglasnem nacističnem krematoriju pri Sv. Soboti v Trstu. Delo je v prevodu Lelje Rehar napisal priznani tržaški avtor Furio Bordon. Režija Mario Uršič. Produkcija »Radio Trst A«.

V torek, 22. januarja, ob 18. uri: **Ervin Fritz »STOLI«. Kabaret**. V popestrivih januarskega dramskega sporeda se je dramska redakcija naše radijske postaje odločila za najnovejši radiofonski kaluret znanega slovenskega pesnika Ervina Fritza. V njem se avtor poigrava z družbeno temo »stola«, osti in bodice pa leté vseprek, na račun teh in onih, ki se tako ali drugače poslužujejo Njenega Veličanstva Stola, saj »kdor sedi, /naj sedi, /stola naj ne zapusti, /kajti stol je pač stol; /stolček manj je kot ljudi./ Glasba Urban Koder, Sodeluje otroški zbor RTV Ljubljana pod vodstvom Matevža Habjana, režija Žarko Petan. Produkcija »RTV Ljubljana«.

V soboto, 26. januarja, ob 18. uri: **večer umetniške besede. Oton Župančič - Peter Božič »GROBOVI TULJJO«**. V letošnjo dramsko programsko shemo smo na novo vključili tudi večere umetniške besede. Kot pove že sam naslov, gre za posebne večere, ki jih namenimo uslušanju literature kot sklenjenega sklopa neke umetniške izpovedi avtorja samega ali njegovega prirejevalca in seveda ne nazadnje interpreti, ki daje literarni tvarini svoj izraz in občutje. Prvi tak večer namenimo velikemu Belokranjcu, pesniku slovenske moderne Otonu Župančiču, katerega rojstni dan se spominjamo prav v teh dneh. Večer umetniške besede je sestavil Peter Božič, režira pa ga Marko Sosič. Produkcija »Radio Trst A«.

V torek, 29. januarja, ob 18. uri: **izvirna radijska igra. Josip Tavčar »PAST«**. Z velikim zadovoljstvom uvrščamo v naš dramski spored najnovejšo slušno igro priznanega domačega dramatika, že več desetletij zvestega sodelavca naše radijske postaje, sicer pa vsestranskega kulturnega delavca, ki pa je svojo osnovno umetniško izpoved namenil prav radiu in seveda gledališču. »Past« je svojevrstna kriminalka in zato ne gre, da bi ji pregloboko ali prehitro pogledali pod kožo. Za enkrat le to, da je stvar do živcev napeta in da nihče ne ve, kdo se bo ujel v to najnovejšo Tavčarjevo »past«. ... Režija Jože Babič. Produkcija »Radio Trst A«.

Razpis

za festival »MELODIJE MORJA IN SONCA 85«, ki bo 20. julija 1985 v Avditoriju v Portorožu. Razpisa se lahko udeležijo vsi jugoslovanski in italijanski avtorji zabavnih melodij s skladbami, ki se niso bile javno predvajane ali posnete.

Vsak avtor lahko na festivalu sodeluje z največ dvema skladbama. Melodije pošljite v treh izvodih z naznačeno harmonijo, tempom in podpisanim besedilom ter posebej natiipkanim besedilom v treh izvodih. Za boljše predstavitev skladbe pa morajo avtorji poslati poskusni posnetek na kaseti. Skladbam priložite ime in priimek z naslovi avtorjev glasbe in besedila ter predlog za izvajalca in aranžerja. S sodelovanjem v razpisu avtorji soglašajo, da se njihova dela snemajo za radijski in televizijski program, predvajanje, izdajo na ploščah oziroma kasetah ter v notni knjižici.

Na izбору sprejete skladbe avtor ne more več umakniti iz konkurence. Skladbe pošljite najkasneje do 15. februarja 1985 na naslov:

TOP PORTOROŽ
TOZD TURIZEM AVDITORIJ
66320 PORTOROŽ
Senčna pot 10
»Za festival MMS 85«

NAGRADE:

- 1. nagrada občinstva: 60.000 - din
- 2. nagrada občinstva: Portorož - 7 dni
- 3. nagrada občinstva: Portorož - 3 dni
- nagrada za najboljši nastop: 25.000 - din
- nagrada za najboljše besedilo: 7.000 - din
- nagrada za najboljši aranžma: 7.000 - din
- nagrada za najboljšega debitanta: 7.000 - din

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

- Prvi kanal**
- 11.45 Televideo
 - 11.55 Vremenske razmere
 - 12.00 Dnevnik - Kratke vesti
 - 12.05 Pronto... Raffaella? - opoldanski spored z Raffaello Carrà
 - 13.30 Dnevnik
 - 14.00 Pronto... Raffaella - Zadnji poziv
 - 14.05 Un topolino amaranto - 3. epizoda
 - 14.35 Primissima - Kulturne zanimivosti
 - 15.05 Šola in vzgoja - Življenje živali
 - 15.35 Corri, Rebecca, corri - Film
 - 17.00 Dnevnik - Kratke vesti
 - 17.05 Clown, clown - TV film
 - 17.50 Glasbena oddaja
 - 18.40 Il fiuto di Sherlock Holmes - Risanke
 - 18.50 Italia sera - Dogodki in osebnosti
 - 19.35 Almanah in vremenske razmere
 - 20.00 Dnevnik
 - 20.30 Il ladro di Bagdad - film
 - 22.10 Dnevnik
 - 22.20 I grandi direttori d'orchestra
 - 23.15 Šola in vzgoja
 - 23.45 Dnevnik in vremenske razmere
- Drugi kanal**
- 10.00 - 11.45 Televideo
 - 11.55 Che fai, mangi? - Oddaja o prehrani
 - 13.00 Dnevnik 2 ob 13. uri
 - 13.30 Capitol - TV serija
 - 14.30 Dnevnik - Kratke vesti
 - 14.35 - 16.00 Tandem - Aktualnosti, igre
 - 16.00 Risanke
 - 16.25 Tečaj nemškega jezika

- 16.55 Madame Bovary - Po romanu Gustave Flaubert
- 17.30 Dnevnik - Kratke vesti
- 17.35 Vediamoci sul due
- 18.20 Sportna poročila
- 18.30 L'ispettore Derrick - TV film
- 19.45 Dnevnik
- 20.20 Sportna poročila
- 20.30 Aboccaperta - Program Gianfranca Funarija
- 21.50 Hill street giorno e notte - TV film
- 22.40 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.50 Primo piano - Problemi in osebnosti današnjega časa
- 23.45 Tuttocavalli - Kronika
- 24.00 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 11.45 Televideo
- 12.15 Napoli, fermata facoltativa - 6. del
- 12.45 U.S. Festival All Stars
- 14.15 Le avventure di Rin Tin Tin - TV film
- 15.25 Le nuove avventure di Oliver Twist - 5. epizoda
- 16.00 Odprta šola
- 16.25 Šola in vzgoja - Rasti ob plesu
- 16.55 Dadaumpa
- 18.25 L'orecchio - Glasbena oddaja
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Sulle orme degli antenati - Arheološki tehnik
- 20.05 Šola in vzgoja - Arriva un fratello
- 20.30 Il viaggio a Reims - drama
- 23.00 Dnevnik 3
- 23.35 L'utopia urbana - 8. del

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.55 10.35 TV v soli
 - 17.20 Poročila
 - 17.25 Na kamnu in Cetini hladni - Folklorna oddaja
 - 17.55 Za mano, mulci - Otroška serija
 - 18.25 Obzornik ljubljanskega območja
 - 18.40 Življenje ob Renu - Izobraževalna oddaja
 - 19.10 Risanke
 - 19.24 TV in radio nocoj
 - 19.26 Zrno do zrna
 - 19.30 Dnevnik
 - 19.55 Vremenske razmere
 - 20.00 Včeraj za jutri - dok. serija
 - 20.40 Ne prezrite
 - 21.00 Da, gospod minister - humoristična nanizanka
 - 21.30 Dnevnik
 - 21.45 Na jasen dan vidiš v neskončnost - film
- Koper**
- 14.00 TV novice
 - 14.05 Za uho in oko - Glasbena oddaja
 - 14.35 Check up - Medicinska oddaja
 - 15.30 Mark Twain pripoveduje - TV nadaljevanka
 - 16.30 Skrivnostni svet Arthurja Clarka
 - 17.55 TV novice
 - 18.00 Adua - TV nadalj. - 4. del
 - 19.00 Zig - Zag
 - 19.30 TVD Stičiče
 - 19.45 Z nami pred kamero
 - 20.20 Njena edina ljubezen - film

22.00 TVD vse danes

Danes bodo v oddaji **ODPRTA MEJA** med drugimi tudi naslednji prispevki:

TRŽIČ — Manifestacija proti terorizmu

JEZERO — Predlog o parku miru in srečanja

TRST — Razstava o kamniti hiši

BOLJUNEC — Kulturna prireditev za Štefanovo

KONTOVEL — Novoletni koncert prošeške godbe

- 22.15 Visok pritisk - Glasba, vesti, novosti iz glasbenega sveta
 - 23.10 Ellery Queen - TV film
- Zagreb**
- 17.25 Dnevnik
 - 17.45 Četvrtko vas pozdravlja - Otroška oddaja
 - 18.15 Pisma: Peč
 - 18.45 Večer z orkestrom - Zabavno-glasbena oddaja
 - 19.30 Dnevnik
 - 20.00 Trivialna glasba
 - 20.45 Zagrebška panorama
 - 21.00 Mimogrede povedano - dok. oddaja
 - 21.45 Prvenstvo Jugoslavije v judu - reportaža
 - 22.05 Nočni kino: Zbogom, Brawermann - ameriški film

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Quella casa nella prateria - TV film
- 9.30 La moglie del vescovo - Filmska komedija
- 11.30 Tuttinfamiglia - kviz
- 12.10 Bis - vodi Mike Bongiorno
- 12.45 Il pranzo è servito - kviz
- 13.25 Zanna Bianca alla riscossa - film
- 15.25 Johnatan dimensione avventura
- 16.25 Buck Rogers - TV film
- 17.25 Luky Luke - La ballata del Dalton - film
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig - Zag - kviz
- 20.25 W le donne - spektakel
- 22.25 I Jefferson - TV film

RETEQUATTRO

- 11.45 La squadriglia delle pecore nere - TV film
- 12.40 Charlie Brown - risanke
- 13.25 Ralphsupermaxieroe - TV film
- 14.30 Louis De Funes e il nonno surgelato - Filmska komedija
- 16.30 La battaglia dei pianeti - risanke
- 17.15 Masters i dominatori dell'universo
- 17.40 La fenice - TV film
- 19.20 M'ama non m'ama - igra
- 20.25 Quo Vadiz - spektakel in varietà
- 22.15 Io, Beau Geste e la legione straniera - film
- 23.50 Venere e il professore - filmska komedija

ITALIA 1

- 11.30 Operazione sottoveste - TV film
- 12.00 Agenzia Rockford - TV film
- 13.00 Chips - TV film
- 14.00 Deejay television
- 14.40 Variety - vse kar je moderno
- 16.00 Bim Bum Bam

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.0 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; 8.1 Na goriškem valu; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00: Prisrčne pozdrave iz...; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Zborovska glasba; 13.40 Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne: Povejmo v živo; 15.00 V svetu filma; 16.00 Iz zakladnice pripovedništvax; 16.15 Glasbeni listi; 17.10 - 19.00 Zadnji sklop: Mi in glasba; 17.35 Glasbena priloga; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Nabožna glasba;

RADIO OPČINE

oddaja na naslednjih frekvencah: 99,100, 90,600, 98,800 MHz.

RADIO KOPER

(Slovenski program)

6.30, 13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro, Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 7.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu radia Koper; Mladinska oddaja, Pesem tedna; 15.00 Jeklotehna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Glasbene aktualnosti; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER

(Italijanski program)

7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 6.00, Glasba za dobro jutro; 7.00 Dobro dan; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Luciano dopisniki; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Vprašanje stilista; 10.35 Vrtiljak; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Danes se govori; 14.30 Glasbeno popoldne; 14.45 La vera Romagna - glasba; 15.00 Rotocalco di cultura e arte; 18.00 Beseda in glasba; 18.45 Canzoni per nonno inverno; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1

7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 9.00 Jutranja oddaja; 9.00 Radio tudi mi; 10.30 Pesem skozi čas; 11.10 Prijateljeve zgodbe; 11.30 Il garage dei ricordi; 12.30 Via Asiago tenda; 13.20 Zeleni val - weekend; 13.30 Karavana; 14.30 Sport doma; 15.03 Radio 2 za vsakogar; 16.00 Il Paginone; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Svet motorjev; 19.30 Na naših trgih; 20.00 Zgodbe za včeraj, danes in jutri; 21.03 Koncert za boj proti raku; 22.30 Glasbeni interval; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 - 8.00 Jutranja oddaja; 8.05 Radio 2 predstavlja; 8.48 Radijska priredba; 9.10 Discogame; 10.30 Radiodue 3131; 12.10 Deželni program; 15.00 Nel gorgo - novela; 15.42 Omnibus; 17.32 Il ritorno del figlio prodigo - radijska priredba; 18.32 Glasbene ure; 19.50 Kulturna oddaja; 21.00 Jazz; 21.30 Radiodue 3131 - nočni program.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00 Poročila; 6.46 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.20 Sprehod po tržnici; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.45 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.00 Na današnji dan; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 lovek in zdravje; 14.05 Iz baletne suite »Vilni poljub«; 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.25 Minute za EP; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Obvestila in zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17.00; Glasba; 18.00 Vsa zemlja bo z nami zapela...; 18.15 Gremo v kino; 18.55 Minute za EP; 19.00 Radijski dnevnik; 19.25 Obvestila in zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Pojemo in godemo; 20.00 Zakaj imamo radi; 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.05 Našim rojakom po svetu; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 - 24.00 Iz glasbene skrinje; 23.05 Literarni nočnoturno.

TELEFRIULI

- 16.50 Risanke
- 18.30 Divji svet živali - dokumentarec
- 19.00 Veronica il volto dell'amore - TV film
- 20.30 Fogolar
- 22.45 L'ora del topo - TV film

Z manifestacijo na Trgu republike v Trzinu

Delovni ljudje Goriške so obsodili zločinske atentatorje na nedolžne ljudi

Nad tisoč ljudi se je zbralo včeraj zjutraj na tržišnem Trgu republike, da bi javno in glasno demonstriralo proti storilcem krvavega atentata na vlak v predoru pod Apenini in zahtevalo zanje kazni. Delovni ljudje so se zbrali v Trzinu na poziv ene ne sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL. Zbrali so se ob isti uri ko je bil v Bologni pogreb nedolžnih žrtv nedeljskega atentata. Prišli so tudi številni delavci, ki so v teh prazničnih dneh na dopustu, saj sta največji tržiški tovarni, ladjedelnica in Ansaldo v teh dneh zaprti zaradi počitnic. Prišli pa so tudi zastopniki pokrajin ter občin, od goriške pa do najmanjše na Goriškem. Občine so bile uradno zastopane s svojimi praporci ter župani oziroma odborniki, med temi tudi slovenskimi. Tržiški župan Saccavini je kot gostitelj imel okrog pasu privezano častno trobojnico.

Udeleženci manifestacije so se zbrali v Drevoredu sv. Marka pred športno halo. Odtod so krenili v sprevedu po glavnih ulicah na trg. V sprevedu so nosili delavske zastave in številne transparente.

Na trgu, na katerem, kot sta poudarila govornika, se je delovno ljudstvo Trzina in vse Goriške tolikokrat zbralo, da bi branilo svoja delovna mesta in tudi izpričalo svojo protifašistično misel, kjer so delavci že



večkrat manifestirali proti krvnikom in storilcem raznih atentatov v državi, so tudi tokrat manifestirali. To sta poudarila govornika, član tajništva enotne sindikalne zveze Giuliano Bon in predsednik pokrajinske uprave Silvio Cumpeta.

Govornika sta poudarila, da so atentatorji hoteli tudi z nedeljskim atentatom udarjati po demokratičnem ustroju države. Tudi ta atentat se uvršča v strategijo napetosti. Atentatorji hočejo s takim streljanjem v množico ustvariti negotovost in

strah med prebivalstvom. S takimi zločinskimi dejanji hočejo atentatorji in tisti, ki jih manevrirajo, zavreti demokratični razvoj države, hočejo zavreti možnost, da se v Italiji uresniči načela socialne pravičnosti.

Govornika sta tudi dejala, da je tukajšnje prebivalstvo prežeto z globokim protifašističnim duhom. To so prebivalci Goriške dokazali že med oboroženim odporom proti fašistom in nacistom, to tradicijo so nadaljevali kasneje in nadaljujejo tudi danes.

Nastopil je kvintet Ibert

Italijanski gostje-glasbeniki na koncertu Glasbene matice

V vrsti letošnjih koncertov, ki jih prirejšo Glasbena matica, ZSKD in ZSKP, je bil v sredo, 19. t. m., drugi glasbeni večer. Nastopil je pihalni kvintet Ibert, ki ga sestavljajo glasbeniki v glavnem iz naše dežele in iz sosednjega Veneta. Kvintet nosi ime po znanem francoskem sodobnem glasbeniku Jacquesu Ibertu (l. 1890 - 1962), ki je posebej pisal za te instrumente. Program je obsegal štiri daljša komorna dela iz romantične in sodobne glasbe.

Predno bi se zaustavili ob samem glasbenem poteku in uspehu tega koncerta moramo nujno zabeležiti misel, ki se sama po sebi postavlja. Na tem lepem koncertnem večeru (kot že na prvem z mlado tržaško harfistko) je bila udeležba občinstva zelo nizka. Zato se upravičeno lahko vprašamo, komu pravzaprav prireditelji (sicer nadvse hvalevredno!) nudijo to koncertno sezono. Se posebej, če med pičilimi par desetminutnimi poslušalcev zadnjega koncerta odštejemo skoraj desetino negoriških obiskovalcev italijanskega jezika... Ob vsem tem se vsekakor kaže resno zamisliti!

Program koncerta je obsegal skladbe Ferenc Farkasa, Franza Danzija, Paula Hindemitha in Jacquesa Iberta. V prvem delu je pihalni kvintet predstavil najprej Farkaseve Madžarske ples iz 17. stoletja. Gre za fino obdelavo baročne muzike, ki obsega tako dvorske kot tudi ljudske ples. Prav gotovo je barvitost instrumentov — pihal po svoje prispevala k

prijetni izvedbi predstavljenih svežih melodij.

Naslednja skladba je bila Danzijevo Kvintet v B-duru op. 56 št. 1. Lepo grajeno delo, ki ga je kvintet smiselno oblikoval ter s tem pokazal na zanimivo in homogeno muzikalno komorno telo. V drugem delu je kvintet Ibert najprej predvajal Hindemithovo Kleine Kammermusik op. 24 št. 2. Gre za kratko a slikovito in domiselno skladbo, tipično za skladateljevo izraznost, ki je delno intelektualna delno pa zazveni spontano, posebej pri barvitosti igri posameznih pihal. Ta se ne razbohotijo eno nad drugim, ampak v dozirani in dialektični igri odigrajo svoje vloge.

Zadnja točka koncertnega sporeda je bila Ibertova skladba Trois piéces brèves (Tri kratke skladbe). V teh smo lahko prisluhnili poetičnemu navdihu francoskega komponista, ki je kakor s slikarskim čopičem zarisal rahla doživljaja in vzdušja, primerno skoraj impresionistični umetnosti.

Kvintet Ibert sestavljajo Giorgio Marcossi (flavta), Paolo Pellarin (oboja), Lino Urdan (klarinet), Francesco Di Bernardo (rog) in Riccardo Albanese (fagot).

Ti glasbeniki nastopajo seveda tudi samostojno in so se (posebej nekateri) že kot taki predstavili naši publiki na raznih prejšnjih koncertih. V tem komornem sestavu pa so vsekakor dokazali spretno in občuteno skupno glasbeno igrjo, ki je za tak pihalni sestav prav gotovo prvenstvene pomena. Barvitost in plastičnost instrumentov je prav zato dobila v njih izvajanju lep odraz; topel aplavz občinstva je ob koncu izvalil še dodatno skladbo. (ab)

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada

V tednu od 16.12. do 22.12.1984 so v matičnem uradu goriškega županstva zabeležili naslednje premike:

Rodili so se: Luka Klanjšček, Sara Mazzolini, Guerrino Braidia, Alessio Turus, Mauro Vespasiano, Daniele Tonda, Giulio Marega.

Umrli so: 72-letni upokojenec Mario Stergar, 67-letna upokojenka Eufemia Persi, 83-letna upokojenka Rosaria Leon, 82-letna upokojenka Maria Visintin, 92-letna upokojenka Raffaella Tesi, 61-letni upokojenec Marino Tonzar, 85-letna gospodinja Ljudmila Tomsic, 79-letna gospodinja Valeria Merkusa, 72-letni upokojenec Eugenio Furlan, 62-letna upokojenka Caterina Sgubin, 80-letna gospodinja Valentina Famea, 62-letna gospodinja Jolanda Giacomini, 85-letna upokojenka Marija Gomišček, 82-letni upokojenec Enrico Drigo, 73-letni upokojenec Alojz Tabaj, 47-letna gospodinja Adriana Donda, 79-letni upokojenec Anton Marvin, 70-letna gospodinja Ivanka Lozej, 80-letna upokojenka Silvia Pompanin, 76-letni upokojenec Remigio Brumat, 77-letni upokojenec Norberto Culot, 80-letna gospodinja Maria Simsig, 76-letni upokojenec Nemezio Bregant.

Oklici: mehanik Bernardo Princič in učiteljica Patrizia Cossovel, delavec Domenico Spandi in gospodinja Angela Delfino.

Poroke: zidar Glauco Alberghini in bolničarka Elisabetta Netzbandt, poštni uradnik Giorgio Andriani in uradnica Rossella Clabassi, natakari Vanni Danzo in kmetica Maria Luisa Grion, delavec Adriano Duri in knjigovodkinja Gloria Berlosio, policist Maurizio Vida in Flavia Zucchiatti.

kino

Gorica

VERDI 17.30—22.00 »Per vincere domani — The karate kids«. VITTORIA 16.45—22.00 »Gremlins«. (Steven Spielberg). CORSO 17.15—22.00 »Dune - Un mondo oltre ogni esperienza, oltre ogni immaginazione«.

Trzin

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Domani mi sposo«. COMUNALE Zaprt.

Novi Gorica in okolica

SOČA 18.00 »Break dance«. 20.00 »Vroč dekleta«. SVOBODA 20.00 »Disciplina brez milosti«. 22.00 »Blažen med prostitutkami«. DESKLE 19.00 »Moje pesmi, moje sanje«.

Prispevajte za

Dijaško matico

Od 7. januarja bencinski boni

Prvi kontingent bencinskih bonov proste cene za leto 1985 bodo goriški šoferji lahko dvigali že od 7. januarja dalje. Tako sporoča Trgovinska zbornica, ki nadalje obvešča, da bodo bone delili v običajnih prostorih v Gorici, Krmini, Gradišcu, Trzinu in Ronkah.

Na razliko od prejšnjih let, ko so delili dva kontingenta po 5 mesečnih kvot, bodo letos pri prvem razdeljevanju razdelili upravičencem bone za 6 mesecev, maja in junija pa še za štiri mesece. Skupno bomo zato dobili enako količino goriva kot v zadnjih letih, dobili pa je bomo nekaj več v začetku. To zato, ker ob koncu prihodnjega leta zapade zakon o prosti ceni in bodo morali do 31. oktobra zaključiti s prodajo bencina po nižji ceni. Razdeljevanje prvega kontingenta bo trajalo od 7. januarja do 27. februarja, drugi kontingent pa bodo delili od 6. maja do 26. junija.

Rok za vpis prvošolčkov

Šolsko skrbništvo opozarja, da je še približno mesec časa za vpis otrok v prvi razred osnovnih šol. Rok za prijavo prvošolčkov poteče namreč 25. januarja 1985. V ta namen je treba vložiti prošnjo za vpis na navadnem papirju na pristojnem didaktičnem ravnateljstvu. Podrobnejše informacije so na voljo v tajništvih didaktičnih ravnateljstev.

Pritožbe zaradi sesedanja saj iz upepeljevalnika pri Sovodnjah

Peč so po rekonstrukciji prižgali sredi poletja

Sredi letošnjega poletja so ponovno prižgali peč upepeljevalnika za smeti v goriški industrijski coni. Na objektu so dogradili nov, višji dimnik in opravili rekonstrukcijo peči. Po tem posegu naj bi bile dokončno odpravljene različne nevarnosti, ki jih je upepeljevalnik povzročal stanovalcem hiš v neposredni okolici, zaradi sesedanja pepela, saj in tudi dima. Zaradi takega stanja je bilo v prejšnjih letih veliko protestov prizadetih občanov, o tem so večkrat razpravljali v občinskem svetu v Sovodnjah, v goriškem občinskem svetu itd. Končno je bila sprejeta odločitev o rekonstrukciji objekta. Ob tem velja posebej pojasniti, da je objekt zgrajen na območju goriške občine, čeprav na samem robu Sovodnj. Po dobrih štirih mesecih, odkar so ponovno prižgali peč v upepeljevalniku pa so se, kot kaže, ponovile stare težave in nevarnosti. Stanovalci gornjega dela Sovodnj se pritožujejo nad sesedanjem saj, le da je pojav zdaj na nekoliko širšem območju. To je tudi razumljivo, saj je novi železnobetonski dimnik precej višji od prejšnjega in se zato območje vplivanja (in sesedanja) razširi.

Je pojav v zvezi s posebnimi vremenskimi razmerami (nizek tlak,

premikanje zračnih mas) v jesenskozimskem obdobju, ali pa posledica površnega upravljanja naprav ali posledica pomanjkanja primernih filtrov? Prizadeti občani ugotavljajo da je sesedanje saj zelo različno, glede na urnik obratovanja upepeljevalnika. Včasih pa sajastih padavin sploh ni.

O tem vprašanju je tekla beseda tudi na zadnji seji občinskega sveta v Sovodnjah, kjer so tako predstavniki večine, kakor manjšine zahtevali od občinske uprave, naj hitro in o stro ukrepa, bodisi pri goriški občini, kakor pri Krajevni zdravstveni enoti, kakor tudi pri družbi SASPI, ki upepeljevalnik upravlja, da se tovrstno onesnaževanje ozračja preneha. Ne samo to: potrebno bi bilo opraviti ustrezne meritve o škodljivosti in vsebini saj in pepela, ki se že kar precej let seseda v okolici objekta. Na seji občinskega sveta pa je bil postavljen zanimiv predlog, ki ga bo občinska uprava vzela v pretres in ugotovila možnosti uresničitve: kako uporabiti odvečno toplotno energijo, ki se sprošča ob izgorevanju smeti in ki je danes praktično neizrabljena.

Pred leti je bil že izdelan okvirni načrt za uporabo te toplotne energije za ogrevanje nekaj tisoč stanovanj na območju Gorice z razmeroma omejenim investicijskim stroškom.

V Novi Gorici občni zbor primorskih zgodovinarjev

V soboto je bil v Novi Gorici občni zbor Zgodovinskega društva za Severno Primorsko, v katerega so vključeni tudi nekateri zamejci. Za predsednika so ponovno izvolili zgodovinarja Branka Marušiča.

Po občnem zboru so bila na vrsti tudi predavanja oziroma predstavitev knjige. O ocenjevanju in preverjanju znanja pri pouku zgodovine je govoril prof. Štefan Trojar iz Ljubljane. O stoletnem razvoju slovenskega bančništva in posojilništva na Primorskem je govoril Marko Waltritsch, o partizanskem gospodarstvu na Primorskem pa Slavica Plahuta. Ob prisotnosti zastopnikov založbe Lipa iz Kopra je bila predstavljena knjiga A. Berlota in I. Rebca z naslovom »So bili Etruščani Slovenci?«, ki jo je pred kratkim izdala ta založba.

Poškodovani zvonci v Šolskem domu

Neznanci, ni znano ali gre za navadne pobaline ali za nesramneže, ki jim ne prija uradi slovenskih ustanov, so v prazničnih dneh, ko so bi-

le pisarne zaprte, poškodovali zvonce urada Zveze slovenskih kulturnih društev, knjižnice in Glasbene matice v Šolskem domu v Ul. della Croce 3. Sežgali so namreč električno napravo ob vhodu v stavbo. Poškodba je bila namerna in premišljena. Uradnice so poškodbo ugotovile včeraj zjutraj, ko so po nekaj počitniških dneh prišle v urade.

darovi in prispevki

Kulturnemu društvu Skala v Gabrju je N.N. daroval 150.000 lir.

V sklad za postavitev in vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Jazbinah je Roman Juretič daroval 30.000 lir, N.N. pa 10.000 lir.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Oliviero Bellini iz splošne bolnišnice; ob 11. uri Alfredo Mogorini iz splošne bolnišnice; ob 12.30 Karolina Černigoj iz bolnišnice Janeza od Boga.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

Občinska lekarna, Ul. Terenziana 26, tel. 44-387.

Zadovoljstvo trgovcev in župana ob včerajšnji odpravi depozita

Odprava pologa za potovanja jugoslovanskih državljanov v tujino je vzbudila v Gorici veliko zanimanja in bila seveda sprejeta z zadovoljstvom. Kako bi sploh bilo drugače, saj je znano, da je Gorica veliko pridobila od prihoda jugoslovanskih kupcev v to mesto ob meji. Zaradi spremenjenih gospodarskih razmer se seveda nekateri časi ne bodo povrnili. Tega se trgovci in politiki v Gorici dobro zavedajo. Vendar pa izražajo zadovoljstvo, ker je bil ta omejevalni predpis časovno omejenega značaja.

Predsednik Zveze goriških trgovcev Mario Morassi je namreč dal tisku izjavo. Dejal je: »Svoj čas smo bili zaskrbljeni zaradi tega ukrepa jugoslovanske vlade, ne le zaradi posledic na gospodarstvo omejenega območja, marveč še bolj zato, ker smo

se zavedali, da bi ta ukrep prizadel politiko sodelovanja med omejenima deželama. Danes pa smo izredno zadovoljni, kajti dokazano je bilo, da nismo opustili sodelovanja med nami in Jugoslavo tudi v gospodarsko težkih časih. Na obeh straneh smo ohranili dialog. Ta naša skupna odločitev je bila danes kronana z uspehom. Mimo bodočih gospodarskih ukrepov, ki bodo, po sili razmer, vsaj nekaj časa še omejenega značaja, poudarjamo, da je že z včerajšnjim ukrepom beograjske vlade odprta pot nadaljnjemu sodelovanju. Novo leto se pričnaja za nas z boljšimi upi v bodočnost.«

Tudi goriški župan Scarano je dejal, da odločitev beograjske vlade o odpravi depozita odpira nove upe za gospodarski razvoj ne le v Gorici marveč v vsej deželi. »Želimo si«, je dejal župan, »da se nadaljuje proces sodelovanja in medsebojnega spoznavanja med ljudstvi sosednjih držav, ki je bil v zadnjem časovnem obdobju nekoliko zaustavljen. Odločitev beograjske vlade«, je še dejal goriški župan, »potrjuje in poudarja politiko miru in konstruktivnega sožitja na meji«.

SILVESTROVANJE

Mladinska krožka v Gorici bo 31. 12. ob 21. uri v Kulturnem domu v Gorici. Vstop z vabil, ki so na razpolago v knjižnici D. Feigla in pri članih krožka.

Janez Povše:

IZ BESEDE V PROSTOR

Alenka Goljevšček: POD PREŠERNOVO GLAVO

Prva predstava tekoče sezone v Mestnem gledališču ljubljanskem, besedilo »Pod Prešernovo glavo« Alenke Goljevšček, s podnaslovom »Kratkočasna žalost« v dveh dejanjih z epilogom, je nedvomno uspešnica, ki polni dvorano tako v matični hiši kot na številnih gostovanjih. Že zaradi tega dejstva si velja predstaviti ogledati, seveda ob podatkih, da avtorica nikakor ni predstavnik pogrošne in »preračunane« gledališke literature, ampak prej ravno narebo; zaradi omenjene resnice so torej razlogi velikega odziva občinstva prav gotovo kje drugje kot v ceni in brezobvezni zabavi.

In res je tako: besedilo govori o načrtovani združitvi dveh srednjih šol, kulturološko usmerjene šole Franceta Prešerna in kovinarske šole Pepce Klemenšek - Hojke, torej tema, ki je vsaj v okviru usmerjenega izobraževanja kakor tudi vse večje štednje tudi na področju vzgoje in šolstva že praktično vsakdanji pojav v slovenskem pa verjetno tudi v drugih republiških prostorih. Do tod vse v redu in prav, toda kaj ko profesorski zbor šole Franceta Prešerna kakor tudi dijaki sami nasprotujejo takšni združevalni ideji, saj vidijo v njej bistveno okrnitev prostorskih pa tudi vzgojno - kreativnih procesov. Zato kljub intervencijam predstavnikov političnih forumov izvedejo na šoli referendum, ki naj odobri ali zavrne predlagano združitve. Referendum združitve zavrne, toda videti je, da se bo moral postopek obnoviti, zakaj konec koncev mora priti do načrtovane »integracije«.

Tudi do tod vse v redu in prav in ko bi igra zgolj fabulativno obnavljala citirano zgodbo, bi verjetno ne preseгла časopisnih poročil s področja vzgoje in izobraževanja, po drugi strani pa bi se zamejila v obravnavani ambijent in ne bi bila zanimiva tudi s širših, da ne rečemo splošnih gledališč — ne bi mogla postati uspešnica ali vsaj zelo težka. Tako pa gre po eni strani za dejstvo, da je smernica združevanja že sprejeta nekje zgoraj in da je taktični problem le v iskanju načina, kako zdaj že uveljavljeno odločitev realizirati v konkretnih primerih — in ker gre za samoupravo, odprto družbo, ne sme pri takšnih postopkih prihajati do trenj, do izven poti, do nesloge, z eno besedo: do zastojev. Tako se šola, beri ljudje, znajdejo v neljubem precepu: sprejeti morajo, kar se jim v bistvu ne zdi dobro niti utemeljeno, po svoji vesti in prepričanju se borijo za boljše pogoje in pravo šolo, kreativno delo, medtem ko predstavniki forumov ves čas na razne načine pritiskajo nanje, da bi vendar zavzeli »pravilno« stališče. Lahko bi rekli, da osnovna situacija igre pravzaprav odpira vprašanje o centralizmu in

decentralizmu, oziroma o resnici, da velja po vsej verjetnosti nekatere osnovne stvari centralizirati na sporazumen in tehten način, sicer nastajajo odvečni in mučni nesporazumi. Kakor je vedno težko potegniti ločnico med »ustvarjalnim« in »zaviralnim« centralizmom, tako se po drugi strani priseganje na vsakršen decentralizem spet kaže kot absurd in izmišljotina, ki jo življenje hočeš nočeš demantira. Posebno, če niso zaželeni odpori, pa najsi bodo ti v primeru združitve obeh šol ali kakšnih drugih delovnih organizacij, še tako strokovno in ne nazadnje človeško pogojeni.

Situacija precepa seveda ostro polarizira profesorski zbor, ki ga ves čas gledamo na odru, pride do obračunavanja, do skrajnih stališč, kjer se najdejo ljudje, ki obsojajo »omahljivce« za sovražnike družbe in kjer pride celo do vračanja partijske knjižice. Enemu od profesorjev grozi izguba družbenega stanovanja, v kolikor bi še naprej ostal nepopustljiv, drugi spet iz prepričanja ali oportunitizma sprejemajo »obvezno« rešitev, za vse pa velja, da se kot kolektiv docela razdružijo in spremenijo v bolj ali manj nepovezane enote, ki jih je sposobna upravljati samo trda roka skrajne ideološke shematičnosti. Še več: eden od obeh političnih delavcev, ki mora speljati združitve obeh šol, kot je treba, ni docela imun tudi za drugačne poglede na zadevo in kot nalašč je njegov sin na isti šoli tisti predstavnik punk generacije, ki s svojimi izpadi povzroča največ zmede v že tako zapleteni situaciji.

Skratka, besedilo indirektno odpira vprašanje tekoče dnevnice politike na način, ki pravzaprav predlaga spremembe obnašanja, boljše in manj boleče rešitve: kljub citirani ostrini se torej konstruktivno zavzema za reformo upravljanja na tistem razumnem nivoju, ki bi ga lahko kot odprta družba vendar brez težav uveljavili. Besedilo dokazuje svojo konstruktivnost tudi z naravnost humornim obravnavanjem in potekom dejanja, kar spremeni problematiko v svetlo podobo ljubeznivih in rešljivih anomalij. In treba je priznati, da je izvedbena ekipa pod vodstvom režiserja Zvoneta Šedlbauerja, ter predvsem igralcev Milana Kalana, Marijete Gregorčič, Toneta Kuntnerja, Jožeta Lončine, Zlatka Šugmana, Nike Juvan Kalan in drugih, znala realizirati radoživo in duhovito predstavo, ki je besedilu samo pomagala. Zato ni čudno, da je kombinacija odkritega obravnavanja problemov in uporičevne vedrine spremenil na videz zgolj aktualistično igro v šarmanten in odziven gledališki dogodek, ki bo verjetno obeleževal celotno ljubljansko gledališko sezono.

Debussyjeva »Pelléas in Mélisanda« tretjič po vojni v gledališču Verdi

Tretjič po tej vojni je Debussyjeva opera »Pelléas in Mélisanda« prišla na oder tržaškega Verdija, kar že samo po sebi govori o repertoarni previdnosti, ki mora pač računati z občinstvom, če se neče izpostaviti tveganju, da bo na koncu predstave gledališče ostalo na pol prazno. In vendar si je treba zastaviti vprašanje: zakaj? Zakaj občinstvo, tržaško na primer, še danes ne sprejema muzike, ki je sama poezija, neprekinjena simfonija intimnih in nedorečenih stisk, doživljanje a neizpričevane ljubezni, muzike, ki ni plastični odraz realnega, pač pa interiorni odsev realnosti in njene prenešenosti v sfero najbolj skrivnostnih človeških občutij?

Debussyjeva »Pelléas in Mélisanda« je na prelomu tega stoletja predstavljala nedvomno revolucionarni poseg v dotedanjo operno tradicijo, v kateri je na eni strani gospodoval Wagner, na drugi pa živel na meščanski operi »toccata«, to je na muziki, ki je z vso svojo mogočnostjo pela o tragedijah človeških duš, na drugi strani pa na teatralnosti tekstov in »normalnih« reakcijah muzike na odsko doseganje. Pri Debussyju je drugače. Zgodba, ki bi lahko imela in navsezadnje ima povsem možne okvire človeških razmerij (v tem primeru antagonizem dveh bratov v čustvenem odnosu do Mélisande) ga ne zanima kot zgodba sama po sebi, zanimajo ga le najbolj subtilni, tako rekoč psihoanalitični procesi, ki se odvijajo znotraj njenih nosilcev. Njegova muzika zato ni mogla biti drugačna kot psihoanalitična, osvobodena vsakršne teatralnosti, če hočemo vsakršne romantične nabrekliosti, vsa težača k čisti poeziji nedorečenih eksistencialnih stisk, skoraj da raziskujoča v neprodno skrivnostno intimnega na meji irealnega. Nobenih koncesij torej »maščanskim« učinkom, pač pa do poslednje, linearne izpovedi notranjih življenjskih muk, človeške osamljenosti, ki se kaže v razmerjih med akterji zgodbe same, vse do njene tragičnega konca s smrtjo nerealiziranih zaljubljenecv Pelléasa in Mélisande, s smrtjo, ki odnese s seboj tudi vse skrivnosti njihove eksistence.

Če Debussyjeva muzika še danes, ko je skoraj preteklo stoletje, še vedno ne more prikleniti poprečnega poslušalca, in za takšnega se je tržaško premiersko občinstvo žal tudi izkazalo, je morda v tem znak, da

ostaja Debussy še vedno revolucionar v muziki, čeprav so drugi za njim šli še mnogo dlje v iskanju drugačne glasbene govorice?

Predstavo, ki je sedaj na programu gledališča Verdi, je realiziralo Operno gledališče Du Rhin iz francoskega Strasbourga v režiji in na sceni Reneja Terrassona in pod taktirko Louisa de Fromenta, s francoskimi nosilci glavnih vlog, pa s tržaškim orkestrom in zborom. Če nimamo nobenih bistvenih pripomb k samemu glasbenemu vodstvu predstave, saj je treba dirigentu priznati vseskozi dosledno interpretacijo orkestralne partiture in dobro usklajevanje z odrom, pa bi kaj več inventivnosti le pričakovali od režije in tudi same scene, ki je za različne ambience ostala vedno ista, kar je sicer spodbujalo k večji pozornosti do muzike, je pa po drugi strani pretirano moreče delovalo na siceršno statičnost oziroma odrsko monotono predstave, k čemur je, vsaj v tretjem dejanju, dodala svoje tudi razvlečenost, ki najbrž ni bila nujna. Naslovni vlogi sta pela tenorist Christopher Cameron in sopranistka

Enne Marie Blanzat, prvi vsekakor glasovno prešibak in zato tudi kot pojava medel neglede na sam značaj vloge, druga nedvomno tako v pevskem kot igalskem oziru izvrstna Mélisanda v vokalnem in igranem podajanju kot pajčevina simbolično sanjskega lika poosebljene poezije. Zlasti glasovno prepričljiv lik Pelléasovega brata Golauda je ustvaril baritonist Ernest Blanc, pevec velikega formata in močne izpovednosti. V vlogi kralja Arkela in Pelléasove in Golaudove matere Geneviève sta nastopila Roger Soyter in Nucci Condò, glasovno več kot dostojna v konkretnosti njunih pojav, kar velja tudi za Emilia Curiela v vlogi zdravnika. Vlogo malega Yniolda je pela Elisabeth Conquet z vso potrebno nežnostjo.

Zbor, kateremu pa je Debussy odmeril le epizodni delež, je naštudiral Andrea Giorgi.

Kot rečeno, ob na koncu na pol praznem parterju, vendar tudi topel aplavz tistih, ki obiskujejo gledališče zaradi muzike in ne zaradi toalet in snobizma.

JOŽE KOREN

beseda o stiski

Piše Alenka Rebula Tuta

Moč tišine

Ena osnovnih ovir za iskanje izhoda iz stiske je prav gotovo močan, neukrotljiv notranji nemir. Človek ima občutek, da ga bodo slutnje, strahovi, spomini, skrbi... preglasili in se otepa svojih lastnih čustev, ki jih ne more krotiti. Obvladovati notranji nemir v trenutkih velike napetosti je zmeraj težko, saj izguba oblasti nad dogajanjem v nas onemogoči katerokoli smotno iskanje rešitve. Brezglavi nemir je v marsičem podoben paniki in vsi vedo, da paničen človek ni nikomur v pomoč, sebi pa tudi ne. V nekaterih slučajih pa je sposobnost samopomiritve lahko življenjsko važna: če se znajdemo v izredno nevarnih okoliščinah, nam samo znana »mirna kri« lahko pomaga iz zagate.

Vsak od nas ima v svojem življenju veliko prilik, ko se mora soočiti s svojim nemirami. V tako neobvladano stanje nas lahko spravijo nenadni udarci (nesreče, smrt) ali hudi družinski ali poklicni problemi kot tudi zdravstveni problemi. Tako je na primer lahko zavest, da smo hudo bolni, povod za nemir, ki nas ne zapusti ne podnevi ne ponoči, nam jemlje vse razpoložljive energije, razsodnost in odpornost.

Vsi (od otrok do odraslih) bi s koristjo lahko uporabili znanje o ohranjanju notranjega miru. Naučiti se, kako z lastno voljo vzpostaviti tišino in pokoj v sebi, ni lahka stvar, to je treba povedati.

Kdor obljublja, da se bomo s petminutno vajo na dan v enem tednu naučili obvladati svoje misli, bolečino, strah... ta nedvomno laže. Sprostitve zahteva dolgotrajno učenje, globok in iskren napor ter pripravljenost za nova spoznanja o sebi. Čim globlje sprostitve se hočemo naučiti, tem daljše bo naše učenje. Izjemne učinke (kot na primer sposobnost, da smo neobčutljivi na bolečino) pa dosežemo šele po letih vztrajnega napredovanja. Bolj površne, a zato nič manj koristne rezultate pa daje že nekajmesečno delo.

Kaj spravi na dan sprostitve

Beseda »sprostitve« nam sama daje možnost, da razumemo, kaj se v procesu sproščanja dogaja. Sprostiti pomeni nekaj osvoboditi, nekaj razvezati: v našem primeru lahko pomeni to, da spustimo z vajeti svoje običajne misli. Stopimo ven iz običajnega toka svojega doživljanja in spustimo »na prost« vse, kar imamo v sebi. Za ljudi, ki so do sebe iskreni in ki živijo skladno s svojo resnično naravo, ki vedo, kdo so in kaj delajo za take ljudi sprostitve ni posebno velik problem. Tudi če »se spustijo z vajeti«, ne odkrijejo nič takega, kar bi jih globoko vznemirilo ali vrglo iz ravnesja. Toda takih ljudi (recimo jim notranje zdravi ljudje brez nevrotičnih potez) je zelo malo. Morda sodijo v to skupino naravnih, »resničnih« ljudi le otroci in zelo mladi ljudje, ki so živeli v zelo ugodnih razmerah in so odrasli v skladu z najboljšimi nagibi svoje narave. Za vse ostale velja, da bi sprostitve zmeraj spravila na beli dan skrite vsebine notranjega življenja, ki smo jih potlačili. Sprostitve je podobna močnemu toku, ki naplavi na vodno površino vse, kar običajno ostaja pri dnu in ovira, da bi reka plula brez navlake, čista in mirna. Zato tok »vrže ven« na površino vse ovire za ta mir. Zato je sprostitve nekaj takega, kar večino ljudi straši, saj nekako slutijo, da bi tišina in pomiritev spravili na dan stvari, ki jih pa ne želijo čutiti in vedeti. Mnogi ljudje zato raje ostajajo v oblasti svojega trajnega, razdeljenega nemira, delovne mrzlice, vročičnega naprepanja in aktivizma: to jim omogoča, da ne pridejo v stik z glasovi v sebi, ki pa se oglasijo, če nas preplavi tišina. Mislim, da je treba pošteno povedati, da sprostitve ni lahko doseči, vsaj v normalnih pogojih ne. Dodati je treba, da težava ni le v času, ki gre za vaje, v postopku, v učenju tehnike. Težava je predvsem v tem, da nas sprostitve poriva naproti naši notranji resnici, zavesti o tem, kakšni v resnici smo, kaj res čutimo, kaj hočemo s svojimi dejanji dosegati. Sprostitve je torej — po določenem času seveda in pod pogojem, da smo vztrajni in iskreno motivirani — pot do notranjega miru, do sprave s svojo naravo, s svojo preteklostjo, do čistjših spoznanj o sebi in svetu.

Avtogeni trening

Avtogeni trening (Schultz) je v zahodni kulturi najbolj uveljavljena metoda učenja sprostitve. Človek se nauči, kako pomiriti svoje telo in svoje misli in kako potem v tem stanju globokega miru tudi iskati odgovor na svoja vprašanja. Gre za tako imenovano nižjo in višjo obliko avtogenega treninga. Nižja oblika vodi k upoštevanju vseh telesnih ritmov, k skladnemu drsenju v notranjo tišino brez misli. Že ta nižji del tehnike ni lahek: treba je vaditi mesece in mesece, preden se pojavijo globlji učinki in preden se na tišino, otroplost in stanje »tople svežine« privadimo. Že v tej fazi marsikdo odneha, ker postaja bolj nemiren kot sicer in ni pripravljen sprejeti novih spoznanj o sebi. To se dogaja tudi na tako imenovanih predpotrdnih tečajih, kjer naj bi se noseče ženske naučile sprostitve. Zelo pogosto se dogaja, da se bodoče matere sploh ne morejo sprostiti: preveč je v njih potlačenih problemov, ki bi planili na dan. Zato je tudi tako tvegano (in morda neupravičeno) obljubljati na teh tečajih rezultate ali celo zmanjšanje bolečine pri porodu.

Tako imenovana višja stopnja pa predvideva nekakšno uvajanje v meditacijo preko simboličnih vsebin. Ta stopnja je zelo malo razširjena pri nas in je tudi precej neizdelana. Ni mogoče misliti, da bi lahko z desetino vsebin (simbolov) uvajali človeka v globinski razmislek o življenju. Svet simbolov je neizčrpan, ima posebno zahtevno dinamiko in potrebuje zelo izkušenega inštruktorja. Pomislimo lahko na monumentalno in življenjsko delo Junga, pa bomo razumeli zakaj je delo s simboli zelo tvegano in resna stvar.

V knjigi »AVTOGENI TRENING, SPROSTITVE V STISKI«: H. Lindemanna (v prevodu Leva Milčinskega), ki je izšla pri Cankarjevi založbi leta 1982 (in je doživela že štiri ponatise), najdemo natančen opis te metode in mnogo praktičnih predlogov. Po moje je predvsem važno, da si preberemo posebno poglavje, ki ga je h knjigi pripisal Lev Milčinski. Poglavje govori o psihoterapiji in mestu avtogenega treninga v njej. Napisano je zelo tehtno, odprto in kritično ter veliko prispeva k vrednosti knjige.

novost na knjižni polici

Pred kratkim izšla Likovna enciklopedija Jugoslavije

SLAVKO GABERC

V novi izdaji Jugoslovanskega leksikografskega zavoda »Miroslav Krleža« je pred kratkim izšla nova Likovna enciklopedija Jugoslavije (I. zv.). Ta reprezentativna knjiga navaja podatke o umetnosti vseh naših narodov in v njej je prvič obdelana topografija likovnih umetnosti za področje celotne Jugoslavije. Me-

sta, vasi in trgi so prikazani s pripadajočimi umetnostnim inventarjem, kar omogoča boljše vrednotenje in spoznavanje naših umetnostno-zgodovinskih centrov in manjših pomembnih lokacij. Na 717 straneh (od črke A do J) je v 3300 člankih, ki so ilustrirani s 1100 barvnimi ilustracijami in 170 črno-belimi ilustracijami, obdelana umetnostno-zgodovinska tematika naše dežele. Razen tega knjiga vsebuje 65 načrtov in arheološki zemljevid. Pri realizaciji tega pro-

jekta je sodelovalo 450 strokovnjakov iz cele države, ki so izčrpno obdelali znanstveni material ne samo iz strokovne literature, temveč tudi iz mnogih priložnostnih publikacij, revij, časopisnih člankov ipd. Posebna pomena je dejstvo, da večina objavljenih člankov ponazarja primarne raziskave oziroma, da so v le-teh citirani podatki iz doslej neobjavljenih doktorskih disertacij oziroma znanstvenih raziskav. Omenjena enciklopedija je hkrati dokaz naše enotnosti tudi na kulturnem področju saj so v njej zastopani vsi važnejši umetnostno-zgodovinski podatki vseh naših republik in pokrajin, v doslej najboljše obliki. Slovenija je danes zelo dobro raziskana (v jugoslovanskih merilih op.a.) in vizualno dokumentirana. Zelo izčrpno so prikazane etnološke raziskave, arheološka in temeljito obdelana stilska obdobja v Sloveniji. Med drugim so strokovno obdelane in prikazane vse

gotske cerkve z oboki, ki jih je v Sloveniji kar 400. Prav tako je dobro obdelana dalmatinska obala, kar pa na žalost ne velja za nekatera druga področja Jugoslavije. Pomembna novost, ki jo prvič zasledimo v naših enciklopedijah je predvsem dejstvo, da je pojem umetnostne zgodovine zajet bolj kompleksno oziroma vsestransko in da je prvič v sklopu tovrstne tematike obdelana, npr. tudi heraldika in etnologija, ter nekatere druge vede, ki so nujno potrebne za boljše razumevanje preteklosti in sedanjosti naše likovne ustvarjalnosti. Razen dobrega tiska in preglednosti je potrebno poudariti, da je omenjena enciklopedija primeren priročnik za bralce različnih profilov, tako za strokovnjake kot za ljubitelje umetnosti. Tako lahko npr. vsakdo, ki ga zanima umetnost določenega kraja najde pregled najpomembnejših umetnostnih dosežkov v kraju, kjer živi.

dragocena darila

v trajen spomin

Malalan

Narodna ulica 28 - OPČINE - telefon: 211465

Odpovedali 53. rally Montecarlo

PARIZ — Avtomobilistični klub iz Monaka je včeraj sporočil, da ne bo organiziral tradicionalnega rallyja Montecarlo 1985. V daljšem sporočilu je rečeno, da je ta sklep posledica spora, ki je že pred meseci izbruhnil s francosko zvezo avtomobilskega športa.

KOŠARKA: TURNIR V MADRIDU »Plavi« zadnji

MADRID — Reprezentanca Sovjetske zveze je zaslužno osvojila mednarodni košarkarski turnir v Madridu. Sovjeti so v zadnjem kolu premagali še moštvo Real Madrida z 92:78 (45:43) in tako brez poraza osvojili prvo mesto.

Jugoslavlani pa so izgubili tudi v zadnji tekmi, tokrat proti ameriški ekipi New Jersey in so tako ostali zadnji brez osvojene točke. Proti New Jerseyu so Jugoslavlani izgubili po podaljku s 100:107 (56:46, 94:94). Najboljša v jugoslovanskih vrstah sta bila Sunara (26 točk) in Vučević (23), pri Američanih pa Philipps (30).

Končna lestvica: SZ 6; Real Madrid 4; New Jersey 2; Jugoslavija 0.

Najboljši košarkar turnirja je bil Sovjet Sabonis. (nb)

BAI: Jugoslavlani tesno premagali Romunijo

ATENE — V drugem kolu balkanskega košarkarskega prvenstva je sinoči Jugoslavija premagala Romunijo s 74:72 (39:38). Najboljša v jugoslovanskem moštvu sta bila Radunović (20 točk) in D. Petrović (17). V drugem srečanju pa je Bolgarija premagala Grčijo z 79:77 (44:42).

LESTVICA: Bolgarija 4; Jugoslavija 2; Grčija 2; Romunija 0.

Košarka: četrtfinale italijanskega pokala

Sinoči so igrali prve tekme četrtfinala italijanskega pokala. Izidi: Ciacrem - American Eagle 104:73; Berloni - Granarolo 94:97; Peroni - Bancomoma 102:104; Scavolini - Simac 120:97.

Bubka najboljši atlet SZ

MOSKVA — Svetovni rekorder v skoku s palico (5,94 m), Sovjet Sergej Bubka, je bil proglašen za najboljšega letošnjega sovjetskega atleta. Za njim sta se uvrstila metalec krogla Vardanian in metalec kladiva Sedjih.

V goriški skupini 3. amaterske nogometne lige

Juventina in Sovodnje pod pričakovanjem

Goriška skupina v 3. amaterski nogometni ligi je predčasno zaključila svoj jesenski del. Po prvi polovici prehojene poti je treba povedati, da so se skoraj v celoti uresničila pričakovanja izpred prvenstva, ko smo v krogu favoritov za napredovanje vključili Audax, Mariano in San Lorenzo, ki so na prvih mestih lestvice. Delno sta razočarala Medea in Piedimonte, od katerih smo pričakovali kaj več.

Kaj pa s slovenskimi ekipama? Povedati je treba, da so tako Juventina kot Sovodnje zaigrale pod pričakovanji.

Sovodenjci so se dobro držali do 7. kola, ko so bili v stiku z vodečimi in zbudili pri navijačih upanje, da se bodo še naprej borili za vrh razpredelnice. Serija negativnih rezultatov pa je potisnila Marsonove varovance precej nižje. Razloge za to je težko najti. Dejstvo je, da so Sovodenjci doslej zbrali le 10 točk (2 zmagi, 6 remijev in 3 porazi). Vsega skupaj so dali 10 zadetkov, prejeli pa 12.

Če pri Sovodenjcih rezultati niso zadovoljivi, pri Juventini ni nič boljše. Štandrežci so namreč na pred-



Egon Petejan, kapetan in »glava« sovođenjske vrste

zadnjem mestu lestvice in niso uresničili pričakovanj, ki so jih vanje polagali navijači. Vrsta negativnih rezultatov, odhodi nekaterih igralcev ter poškodbe so v veliki meri krivi



V igri Juventine se pozna odsotnost Cingerlija

za tak položaj pri Juventini, ki doživlja eno svojih najglobljih kriz. Očitno tu ne gre samo za vrsto negativnih rezultatov, vprašanje je tudi kadrovskega značaja. Če se povrne-

mo k prvenstvu, je treba reči, da so štandrežci tudi letos nastopili brez nekaterih ključnih igralcev. Najprej so izgubili branilca Travagina (prodali so ga Itali iz Gradišča), a kasneje še napadalca Russa. Zaradi poškodbe pa se je režiser Cingerli moral odpovedati številnim tekmam.

Skratka, Juventina je doslej zbrala le 5 točk (1 zmag, 3 remiji in 7 porazov). Po 11 kolih je dosegla 11 zadetkov, prejela pa jih je 20. Spričo trenutnega stanja bo povratni del prvenstva moral biti boljši in uspešnejši za naši dve postavi. (pr)

Nogomet: prijateljska tekma

V nedeljo v Križu Vesna - San Nazario

V okviru priprav na nadaljevanje druge nogometne amaterske lige bo kriška Vesna igrala v nedeljo prijateljsko srečanje proti moštvu San Nazaria, ki nastopa v 3. amaterski ligi.

Tekma bo v nedeljo, 30. 12., ob 10.30 v Križu.

Zaslužen počitek za jadrance



Jadranovi košarkarji (na sliki med tekmo proti Virtusu iz Padove) bodo prvenstvene nastope nadaljevali 5. 1. 1985, ko bodo gostovali v Castelfrancu. Prazniki so našim košarkarjem kot nalašč za zaslužen, sicer kratak počitek. Sinoči pa je, žal, odpadlo prijateljsko srečanje v Repnu z Italmonfalconejem (Tržičanov ni bilo)

naše šesterke v mladinskih ligah

Konec prejšnjega tedna je bilo na Goriškem v okviru odbojarske dejavnosti vse živo. Prav gotovo sodi v ospredje prva uradna zmaga mlade ekipe Našega prapora, ki je v prvenstvu dečkov tesno premagala šesterko iz Turjaka.

V 1. moški diviziji je Olympia osvojila nov par točk. Soča pa je klonila v Muši. Sovodnje so se dokončno odpovedale nastopanju v tej ligi, čeprav odločitve niso še uradno javili organom pokrajinske odbojarske zveze.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Olympia — Acli Ronke 3:0 (15:7, 15:1, 15:13)

OLYMPIA: Maraž I., Spacapan, Cotič, Devetak, Kosič, Bello, Ciglič I., Maraž II., Ciglič II.

Olympia je brez večjih težav odpravila skromno šesterko Acli iz Ronke. »Plavi« so tudi v tem srečanju potrdili, da sodijo med šesterke, ki se bodo potegovala za višja mesta lestvice.

Mossa — Soča 3:1

SOČA: Malič, Černic, Fajt I., Sirk, Gergolet, Fajt II., Giantin, Ferfolja, Kovic.

To je drugi zaporedni poraz Soče. Tokrat je klonila proti solidni šesterki iz Muša, ki sodi med kandidate za prestop v višjo ligo.

IZIDI 2. KOLA: Olympia - Acli Ronke 3:0; Val - Sovodnje 3:0 (b.b.); Arci Pieris - Libertas Gorica 3:1; Lucinico - Grado 3:1; Mossa - Soča 3:1; Volley Ball Krmin - Torriana 3:1; Grado - Krmin 3:0; Arci Pieris - Lucinico 3:2.

LESTVICA: Olympia, Mossa, Val, Arci Pieris 4, Libertas Gorica, Lucinico, Grado, Volley Krmin 2, Acli Ronke, Soča, Torriana in Sovodnje 0.

PRIHODNJE KOLO: Sovodnje - Olympia (2. 1. ob 19.15 v Gorici); Val - Libertas Gorica (4. 1. ob 19. uri v štandrežu); Acli Ronke - Mossa; Grado - Arci Pieris; Volley Krmin - Soča (5. 1. v Krminu); Torriana - Lucinico.

DEČKI

Naš prapor — Turriaco 3:2

NAŠ PRAPOR: Sošol, Kocjančič, Klanjšček, Stekar, Pintar, Cibini, Primožič.

Po dveh zaporednih porazih so naši fantje dosegli prvo prvenstveno zmago, kar jim je seveda v veliko

zadoščenje. Upamo, da bo to zadoščenje vilo veliko poguma in volje do nadaljnjih uspehov. (B.M.)

IZIDI 3. KOLA: Volley Krmin - Libertas Gorica 0:3; Turriaco - Torriana 0:3; Libertas Gorica - Torriana 3:2; Naš prapor - Turriaco 3:2; Lucinico - Italcantieri 2:3.

LESTVICA: Italcantieri Tržič 6; Libertas Gorica, Torriana Gradišče, Lucinico 4; Naš prapor, Acli Ronke 2; Turriaco, Volley Ball Krmin 0. (Volley Krmin in Acli Ronke imata tekmo manj).

PRIHODNJE KOLO: Libertas Gorica - Lucinico; Turriaco - Acli Ronke; Volley Krmin - Naš prapor (7. 1. ob 17.30 v Krminu); Torriana - Italcantieri.

DEKLICE

IZIDI: Libertas Krmin - Acli Ronke 3:0; Canon - Farra 3:0; Libertas - Italcantieri 3:0; Farra - Acli Ronke 3:1; Libertas Gorica - Torriana 3:1; Italcantieri - Libertas Krmin 2:3; Torriana - Italcantieri 0:3; Libertas Krmin - Farra 3:0.

LESTVICA: Libertas Krmin 6; Libertas Gorica 4; Canon Tržič, Farra 2, Torriana, Acli Ronke, Italcantieri 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

SPORED 1. KOLA: Olympia - Torriana (6. 1. ob 11. uri v štandrežu); Canon - Dom Agost (6. 1. ob 11. uri v Tržiču); Mariano - Grado; Libertas Krmin - Soča (9. 1. ob 17.45 v Krminu). Počiva: Italcantieri Tržič.

NA TRŽAŠKEM

DEČKI

Bor — Prevenire 3:1 (11:15, 15:6, 15:9, 15:0)

BOR: Meton, Jablanšček, Starc, Italiano, Sedmak, Clemente, Jercog, Gombač in Marega.

S to zmago so si Borovi dečki verjetno zagotovili zelo dobro končno drugo mesto. Še enkrat je prišlo do izraza, da bi lahko borovci letos segli celo po pokrajinskem naslovu, če ne bi bili izgubili prve tekme prav s Prevenirejem. (M.K.)

DEČKI

Volley Club Trst — Sloga 0:3 (brez borbe)

SLOGA: Hrovatin, Gulič, Čač, Sain, M. Komar, Tavčar, Filipič, Tognetti.

Sloga si je v prvenstvu dečkov pridobila novi dve točki. Nasprotniki so bili samo v petih, tako je Sloga dobila tekmo brez borbe. (Simonič)

Na tradicionalnem košarkarskem srečanju

Bor in Slovan še okrepila prijateljske vezi

V soboto je bilo v Borovem športnem centru na stadionu »1. maj« tradicionalno srečanje med košarkarskimi moštvi pobratenih klubov Bora in ljubljanskega Slovana. Na sporedu je bilo pet srečanj: v skupnem seštevku so bili boljši gostje, ki so izbojevali štiri zmage, medtem ko so se morali domačini zadovoljiti z eno samo. Vsa srečanja med mladimi košarkarji pa so bila res zelo privlačna, izenačena in so zadovoljila gledalce. Tudi letošnje srečanje je tako povsem uspelo in je še bolj utrdilo že itak trdno prijateljsko vez med Borom in Slovanom. Rezultati:

MINIBASKET

Bor — Slovan 71:81 (34:37)
BOR: Filipič, Pavlica 50, Possega 8, Bajc 2, Rudež, Vodopivec 2, Baitz, Martinolič 3, Barini 6, Turk.

SLOVAN: Tavčar 2, Leban 15, E-

rjavec 52, Poroslavac 2, Karpe, Žužek, Srelarev 6, Mugoša 2, Šlamberger 2, Čalič.

PROPAGANDA

Bor — Slovan 55:59 (32:24, 54:54)
BOR: Renar 13, Azman 13, Oberdan 12, Pavlica 6, Bajc 9, Gregori 2, Pregarc, Milone, Jelerčič, Doles, Legiša, Presl.

SLOVAN: Golja 15, Strubelj 4, Košnik 10, Kačar, Poglajen 1, Novak 2, Likovič, Vučkovič 6, Lazar 15, Kočvar, Lokar, Kozlevčar.

DEČKI

Bor — Slovan 55:54 (26:16, 52:52)
BOR: Rustja, Acerbi, Bajc 13, Pertot 3, Jakominič, Krasna 6, Blažević, Gasperini 16, Poldini 9, Turk 2, Cupin 7.

SLOVAN: Senčar 1, Sefran 8, Goričar, Presl 1, Alibegič 11, Vajs 13,

Gregorič 2, Ložnar 8, Volkan 6, Skapin, Šparovec, Stržinar 4.

KADETI

Jadran Farco — Slovan 77:103 (36:43)
JADRAN: Kralj, P. Pertot, Terčon 12, Kovačič 1, Lippolis 6, Barini 4, Pahor 2, Pieri 25, Korošec 25, Štoka 2, M. Pertot, Žetko, Uršič, Mosetti, Gruden.

SLOVAN: Vidmar 4, Madon, Logar 10, Jermančič 8, Loboda 4, Korun 28, Küplen 16, Ulčar 12, Strbent 6, Nejedli, Perme 11, Simič 2.

VETERANI

Bor — Slovan 69:96 (34:50)
BOR: Percio 7, Oblak 7, Pegan 2, Mesesnel 17, Jančar 10, Slobec 17, Gerdol 13.

SLOVAN: M. Planinc 2, Z. Planinc 2, Jurišič 18, Kramžar 2, Terkaj 11, Pušnik 6, Barborič 24, Kočar, Logar. (Cancia)

naši v raznih namiznoteniških prvenstvih

ni preostalo drugega, kot da priznajo premoč prve postave, ki spada med glavne kandidate za prestop v C ligo. Njihov nastop pa lahko ocenimo za pozitivnega, saj so nekajkrat le presenetile starejše igralke, ki pa tokrat niso pokazale vsega, kar zmorejso.

MOŠKI

Italcantieri C — Kras 5:3

Del Medico - Fabec 0:2 (10:21, 15 proti 21); Pilotti - Milič 2:0 (21:7, 21:7); Giangaspero - Doljak 0:2 (19 proti 21, 18:21); Pilotti - Fabec 2:0 (21:8, 21:7); Del Medico - Doljak 0:2 (4:21, 1:21); Giangaspero - Milič 2:0 (21:7, 21:11); Pilotti - Doljak 2:0 (21 proti 19, 21:12); Giangaspero - Fabec 2:1 (21:17, 21:23, 21:15).

Krasovci so celo povedli z 2:1 in 3:2, a več niso zmogli. Tokrat so namreč nastopili v izredno pomladni postavi in je začetnik Fabec pri-

boril Krasu svojo prvo točko v letošnjem prvenstvu. Ostali dve točki pa je svoji ekipi priboril veliko izkušenejši Doljak.

MOŠKA C LIGA

Librale Castelfranco Veneto — Kras 5:1

Bazzan - Colja 2:0 (21:19, 24:22); Bortolanza - Štoka 2:0 (21:11, 21:8); Sbrissa - Milič 2:1 (8:21, 21:11, 21:13); Bazzan - Štoka 0:2 (16:21, 18:21); Sbrissa - Colja 2:0 (24:22, 21:17); Bortolanza - Milič 2:0 (21:11, 21:16).

Po predvidevanju so krasovci (po dveh zaporednih uspehih) tokrat zgubili v Castelfrancu Venetu, kljub temu pa so obdržali odlično tretje mesto na skupni lestvici. Njihova naloga je bila izredno težka, saj je bil zaradi službenih obveznosti odsoten njihov najboljši igralec, Edi Bole. Kljub temu niso odigrali podrejene

vloge, kot bi se dalo sklepati po končnem rezultatu. Že v prvem srečanju bi Colja z malo več športne sreče lahko dvoboj obrnil v lastno korist, Miliču pa je v tretjem srečanju zmanjkalo moči v odločilnem setu. Častno točko je dosegel Štoka, kmalu nato pa bi svojega nasprotnika skoraj presenetil še Colja, a Bortolanza je bil za Miliča v zadnjem srečanju premočan nasprotnik.

Notranji turnir Krasa

Prejšnje dni je bil v Samatorci notranji turnir, namenjen vsem včlanjenim namiznoteniškim igralcem Krasa. Turnir je tradicionalen in na njem organizator nagradi s praktičnimi darili vse igralce, ki so med letom pridno vadili. Izidi:

1. SKUPINA (člani, članice, naraščalniki): 1. S. Milič, 2. E. Bole, 3. S. Doljak, 4. D. Sedmak, 5. I. Colja, 6. T. Ukmar, 7.

R. Milič, 8. B. Štoka, 9. - 15. K. Marušič, A. Žigon, N. Marussi, E. Doljak, A. Legiša, A. Obad, D. Guštin.

2. SKUPINA (mladinci in mladinke): 1. F. Fabec, 2. I. Milič, 3. K. Čok, 4. M. Ravbar, 5. T. Ravbar, 6. L. Sirca, 7. M. Mozetič.

3. SKUPINA (začetniki): 1. P. Škrk, 2. J. Budin, 3. G. Markuž, 4. S. Savi, 5. - 9. J. Godnič, M. Milič, Ž. Počkaj, B. Kralj, I. Gabrovac.

4. SKUPINA (začetnice): 1. E. Lupinc, 2. A. Škabar, 3. R. Prosen, 4. M. Zidarič, 5. K. Kralj, 6. N. Lovrečič, 7. - 12. D. Grilanc, J. Škerk, B. Simoneta, E. Grilanc, E. Jercog, M. Purič. (Z.S.)

snežne razmere

Trbiž 15 - 50 cm, Nevejsko sedlo 45 - 140, Ravascletto - Zoncolan 30 - 60, Forni di Sopra 15 - 80, Piancavallo 10 - 60 (naprave v vseh omenjenih krajih delujejo), Planica 8, Pokljuka 15, Krvavec 25, Kanin 50 - 110, Vogel 40 (naprave delujejo).

V mladinskih prvenstvih

Naše peterke praznih rok

NARAŠČAJNIKI

Kontovel — Ferroviario 74:79 (40:36)

KONTOVEL: Šik, Sedmak, Gruden, Čebulec 20, Cingerla 10 (0:2), Dolhar 9 (1:6), Sterni 27 (1:8), Stanissa 8 (0:1), Pertot.

Na domačih tleh so Kontovelci doživeli tretji prvenstveni poraz proti solidni peterki Ferroviaria.

Tekma je bila vseskozi izenačena in ekipi sta se vedno izmenjavali v vodstvu. Proti koncu prvega dela igre so Kontovelci izbojevali rahlo prednost, katero so dokaj kmalu zapravili v začetnih minutah drugega dela igre. »Plavi« so igrali zelo nezbrano v napadu in obrambi. To so seveda gostje izkoristili ter si z urejeno igro pridobili rahlo prednost in to ohranili do konca tekme.

OSTALI IZIDI: Santos - Don Bosco 76:74; Intermuggia - Ricreatori 56:100, SGT - Servolana Leasest 91:57.

LESTVICA: SGT 16, Don Bosco 14, Santos 12, Ricreatori in Kontovel 10, Libertas in Servolana Leasest 8, Ferroviario 6, Intermuggia in Pe'et 2, Bor 0.

(M. Rupel)

Polet — Libertas 53:105 (23:47)

POLET: Kocman 19, Škrk 25, Sosič 7, Sardoč 7, Ozičič, Ciani, Bogatec.

3 TOČKE: Kocman 3; PON: Sardoč in Sosič.

Tokrat so žal poletovci zaigrali zelo slabo, nezbrano in raztrgano. To je še posebno škoda, ker ni bil nasprotnik tako močan. Slednji niso bili niti višji, vendar so dosegali dosti točk iz protinapadov, ker so se naši

prepočasni vračali v obrambo. Torej po lepi tekmi s Servolano tokrat korak nazaj.

Goran Kocman

DEČKI

IZIDI: Alabarda - Libertas 75:85; Ancifap - Sokol 59:58, Ferroviario - Sokol 105:60; Ricreatori - Servolana Leasest 85:54.

LESTVICA: Ricreatori 18, Don Bosco 16, Ferroviario 12, Servolana Leasest in Libertas 10, Alabarda 8, Bor 6, Santos 4, Ancifap 2, Sokol 0.

PROPAGANDA

Turnir San Sebastiano

V soboto, 22. t.m. je bilo na pokri-

tem igrišču Libertasa nagrajevanje turnirja San Sebastiano, katerega se je udeležilo devet ekip. V zelo ostri konkurenci je zaslužen zmagal Don Bosco, ki je bil z osmimi zmagami neporažen. Turnirja se je udeležila tudi slovenska ekipa Bora, ki je osvojila 4. mesto, kar je za letošnje prvenstvo, ki se bo začelo 13. januarja, izredno spodbuden rezultat. Namreč letos je precej enakovrednih ekip, med katerimi tudi Bor, ki ima vse možnosti, da doseže visoko uvrstitev.

KONČNA LESTVICA TURNIRJA: Don Bosco 16; Ginnastica Triestina Inter 1904 12, Bor, Servolana B 10; Ferroviario 6; Libertas 4; Servolana A 2; Ricreatori 0.

Luka Furlan

Drevi v Kulturnem domu v Boljuncu
Družabno srečanje ŠD Breg

ŠD Breg bo priredilo drevi ob 18.30 v prostorih kulturnega doma F. Prešeren v Boljuncu družabno srečanje športnikov, članov in prijateljev športa. Večer bo potekal v znamenju utrjevanja prijateljstva, družabnih iger ter skupnega pregleda športnega dela v letu 1984.

ŠD Breg stopa s tem tradicionalnim srečanjem v 20. leto uspešnega športnega delovanja. Ob tej priložnosti bo dolinsko društvo sklicalo svečano sejo, izdalo posebno brošuro, predložilo javnosti načrt za nadaljnji razvoj športnih dejavnosti z otvoritvijo dveh balinarskih stez ter priredilo turnirje v raznih disciplinah.

V tem duhu želi ŠD Breg postaviti temelje širši prisotnosti na področju domačega športa ter vključiti čim več mladine od Milj do Trsta.

Komaj prejeta priznanja s strani pokrajinskega olimpijskega odbora (CONI) potrjujejo v tem smislu pravilnost izbir in vodenja društva.

naši nogometaši v mladinskih ligah

Neugodno kolo za slovenske ekipe

NARAŠČAJNIKI

Opicina — Vesna 0:0

VESNA: Martinuzzi, Bembi, P. Švab, Zoratti, Micheli, Cusma, Bianchi, Mondo, Vascotto, Sedmak, Radioni.

Vesnini naraščajniki so zaigrali dobro, tako da je treba pohvaliti cel kolektiv. Opicina je dobra ekipa, vendar pa so naši zapravili tri zrele priložnosti za zadetek. Če bi bili Vesnini napadalci bolj konkretni pri izvajanju svojih akcij, bi jim zmagala ne mogla uiti.

A. Kostnapfel

Zarja — Roianese 1:2 (0:0)

Strelec za Zarjo: Žagar.

ZARJA: Zettin, Tomez, Ferluga, Kerstich, Leban, Škabar, Pitacco, Castelli, Žagar, Zerbo, Carli.

Neodločen izid bi bil verjetno pravilnejše plačilo za obe ekipi. Naši predstavniki so namreč dokaj dobro igrali in so imeli tudi številne priložnosti za zadetek, ki pa so jih žal zapravili.

Kljub porazu pa gre naše fante pohvaliti. (B. Primožič)

Breg — Campanelle 1:2 (0:2)

Strelec za Breg: Olenik iz 11-metrovke.

BREG: Petronio, Boneta, Cicotti, Olenik, Bandi, Steržaj, Salvi, Koren, Ota, Volk, Zeriali.

V prvem polčasu so bili gostje boljši in so tudi, čeprav z dokajšnjo mero sreče, dosegli oba zadetka. V nadaljevanju pa so Brežani odločno prejeli pobudo v svoje roke in ustvarili veliko število priložnosti za zadetek. Žal pa so izkoristili le eno, ko je Olenik iz enajstmetrovke premagal nasprotnikovega vratarja. Brežani bi si v tem srečanju gotovo zaslužili neodločen izid. Kljub porazu pa moramo vse naše predstavnike pohvaliti predvsem zaradi velike borbenosti. (M. Švara)

OSTALI IZIDI: Zaule - S. Luigi 1:4, Domio - Montebello 5:0, Olimpia CGS 1:1, Muggesana - Fortitudo 2:0.

LESTVICA: Muggesana 21, Olimpia 19, S. Luigi 17, Domio 15, CGS in Roianese 13, Zaule 12, Fortitudo,

Zarja in Campanelle 10, Vesna in Opicina 8, Montebello 5, Breg 3.

NAJMLAJŠI

Skupina A

Muggesana — Breg 8:0 (5:0)

BREG: Lisjak, Sancin, Zahar, Herat, Bevk, Bandi, Glavina, Slavec, Barut, Mauri, Mahnič.

Proti visokouvrščeni ekipi Muggesane, ki predvaja zelo kakovosten nogomet, so Bregovi nogometaši zasluženo izgubili.

Gre omeniti, da so bili naši v tem srečanju premalo borbeni, obenem pa da so nastopili v okrnjeni postavi. Mnogi pa so neopravičeno manjkali, kar je seveda graje vredno. (M. Švara)

OSTALI IZIDI: Costalunga - Fortitudo 4:2, S. Luigi - Ponziana 1:0, Campanelle - Olimpia 10.

LESTVICA: S. Vito 21, S. Luigi A 18, Muggesana 17, Fortitudo 11, Costalunga 9, Campanelle 8, Olimpia in Ponziana 7, Chiarbola 6, Breg 0.

Skupina B

Kras — Opicina 0:0

KRAS: Kočevar, Tavčar, Kavalič, Leone, L. Škabar (Černe), Ferluga, Umek, A. Škabar (Grmek), Šuc, Žagar, Kalc (Grgič), 12. Kralj, 16. Unusič.

Tudi drugi spopad s solidno Opicino se je končal brez zadetkov. Krasovci so tokrat igrali precej slabše kot prejšnjo nedeljo. Imeli pa so tudi precej smole. Openci so le enkrat resneje ogrozili Krasovega vratarja, branili pa so se zelo dobro. Na splošek igrišču so bili Krasovi napadalci prepočasni, da bi s hitrimi podajami izigrali obrambo gostov. Poskušali so v glavnem z osebnimi prodori, toda tokrat brez uspeha. (B. Raubar)

OSTALI IZIDI: Don Bosco - Portuale 1:5, S. Luigi B - Servola 4:2, S. Andrea - Triestina 01, CGS - Montebello 3:4.

LESTVICA: Triestina 19, Portuale 18, Opicina in Kras 15, Montebello 14, S. Luigi B 10, S. Andrea 8, CGS 7, Don Bosco 2, Servola 0.

iz planinskega sveta

SPDT v novo leto

Leto, ki se pravkar zaključuje, je bilo za Slovensko planinsko društvo Trst izredno. Do podtankosti je izvedlo svoj celoten program 80-letnice obstoja, poleg tega pa tudi postavilo trdne temelje za bodočnost. Praznovanja ob visokem jubileju društva so se že začela ob začetku leta ter ob lepo izvedeni akciji Aosta '84 dosegla svoj višek s proslavo v Kulturnem domu v Trstu in predstavitvijo dveh knjig v lastni založbi. Ob tej priložnosti vodstvo SPDT vošči svojim članom, prijateljem in simpatizerjem srečno novo leto 1985 ter se obenem zahvaljuje vsem posameznikom, predvsem pa tvežkam in ustanovam, ki so finančno pripomogle, da je proslava 80-letnice vsestransko uspešla.

Kaj pa za prihodnje leto? Društvo bo izvedlo svoj vsakoletni program, seveda s kakšno novostjo, še prej pa bo dokončno »odpravilo« svojo 80-letnico. V okviru tega visokega jubileja se bodo namreč konec marca ali v začetku aprila alpinisti SPDT podali v Himalajo na naskok na Južno Anapurno (7219 m), obenem pa bodo trekingaš odšli na dvotedensko popotovanje okoli Anapurn. Vpisovanje za trekking je sicer formalno že zaključeno, vendar pa se lahko tisti, ki jih ta oblika počitnic zanima, za informacije ob jutranjih urah telefonsko obrnejo na vodjo trekinga dr. Ivana Simuniča (tel. 227372).

Novost za prihodnje leto pa bo samostojna večdnevna tura, podobno kot letos v Aosto, ki se je bodo lahko udeležili turisti, planinci, pa tudi alpinisti, ki bodo lahko, kot že letos v Aosti, plezali po svoje.

Ob koncu januarja bo že stekla akcija nabiranja finančnih sredstev za prvo samostojno alpinistično himalajsko odpravo na Južno Anapurno.

Izlet SPDT na Javornik

V nedeljo se je skupina članov SPDT podala na 6. zimski spominski pohod na Javornik (1240 m) nad Črnim vrhom nad Idrijo. Pohod je priredilo planinsko društvo iz Idrije s sodelovanjem nekaterih krajevnih družbenopolitičnih organizacij. Pohoda se je udeležilo ogromno ljudi iz Slovenije, pa tudi iz drugih republik Jugoslavije in zamejstva, potekal pa je ob izredno lepem vremenu. Planinci SPDT so se pridružili članom Obalnega PD iz Kopra, ki so ob tej priliki organizirali avtobusni izlet. Vsi udeleženci so dobili spominsko značko, ob zaključku pohoda pa je bil na sporedu kulturni spored v spomin 47 padlih partizanov dne 23. decembra 1943 na Javorniku. Vzpon je trajal kakšne dve uri.

To je prvi od cele vrste tradicionalnih množičnih pohodov v naši bližnji in daljni okolici. Po novem letu se bodo vrstili pohodi na Stol, Porezen in Snežnik, pa še mnogi drugi, ki se v zadnjih letih uveljavljajo

Smučarski tečaj SPDT

Vpisovanje na smučarski tečaj SPDT, ki bo trajal štiri tednje prihodnjega leta, se je že zaključil. Vsi, ki bi radi imeli informacije, pa se lahko telefonsko obrnejo na načelnika smučarskega oddelka SPDT Pavla F. China (742488) ob urah kosila. Tečaj se bo začel v nedeljo, 13. januarja, kot že vrsto let pa se bo odvijal v Ravasclettu oz. na Zoncolanu.

Silvestrovanje v Domu

Mangart

SPDT prireja letos že drugič zaporedoma silvestrovanje v svoji planinski postojanki — v Domu Mangart v Zabnicah. Vsa mesta so že zasedena, za prisotne člane in prijatelje pa bo na sporedu zabavni večer ob pričakovanju novega leta. (dj)

obvestila

ŠD MLADINA sporoča, da jutri, 29. 12., odpotuje avtobus za Kranjsko goro iz Križa (pri spomeniku) ob 7.30 in z Opčin (pri Hranilnici in posojilnici) ob 8. uri. Priporočila se točnost.

ZŠSDI obvešča, da odpade plavalni tečaj v Lipici dne 1. januarja 1985.

KOMISIJA ZA NAMIZNI TENIS PRI TO—ZŠSDI ZA GORISKO priredi med božičnimi počitnicami tridnevni intenzivni tečaj v namiznem tenisu, ki bo v spodnjih prostorih ZSKD, Ulica Croce 3. Tečaj bo v naslednjih dneh: danes, 28., od 16. do 19. ure ter v soboto od 9. do 12.30.

Tečaj bodo vodili trije trenerji in se ga lahko udeležijo začetniki, kot izkušeni igralci. Kogar to zanima, naj se predstavi v športni opremi na vadenem mestu.

SMUČARSKI ODSEK SZ BREG prireja smučarski tečaj, ki bo v Sappadi 13., 20. in 27. januarja ter 3. februarja prihodnjega leta. Štiri nedelje prevoza in tečaja stane 68 tisoč lir, samo prevoz 46 tisoč lir ter samo tečaj 24 tisoč lir. Vpisovanje je vsak delavnik na sedežu društva od 20. do 21. ure še danes, 28. t.m. Vabljeni!

SK DEVIN prireja v dneh 6., 13., 20. in 27. januarja 1985 smučarski tečaj na Trbižu. Cena za prevoz in 12-urni tečaj je 65.000 lir, samo prevoz 44.000 lir, samo tečaj 25.000 lir. Zainteresirani se lahko prijavijo pri odbornikih kluba ali na telefonsko štev. 200-236, 208-551 in 910-327 vključno do 30. t.m. s plačilom polovične cene.

Smučarska tekmovalna ekipa se vestno pripravlja na prve nastope

Le z združenimi močmi do strokovne in finančne osnove

Medtem ko vsi sledimo z zanimanjem in navdušenjem po televiziji in tisku dogajanjem v smučarskem svetovnem pokalu ter navijamo za Križaja, Franka ali Stenmarka, bolj ali manj vemo kaj se dogaja s smučanjem v našem zamejskem prostoru. Predvsem s tekmovalnim smučanjem, kjer je prisotnost naše zamejske stvarnosti še malo, razvita. Ne mislim na vsakoletna društvena tekmovanja (Pokal treh dežel, zimске športne igre itd.), ki smo se jih vsi verjetno vsaj enkrat udeležili, ampak na tekmovanja deželnega prvenstva v sklopu FIS (Federazione italiana sport invernali). Res, Slovenci smo bili marsikdaj prisotni na teh prvenstvih, a žal le s posamezniki ali v okviru italijanskih društev. Naša društva, razen izjem, niso mogla nuditi nadarjenim smučarjem tiste strokovne in predvsem finančne pomoči kot so jo lahko nudila italijanska. Zato so štiri naša društva, Devin, Breg, SPDT in Mladina sklenila združiti lastne moči in nuditi nadarjenim smučarjem te možnosti. Razvila se je zamisel združene smučarske ekipe, kot je za košarko Jadran, za odbojko Meblo. Z razliko, da vsak smučar tekmuje za lastno društvo, trenira pa

skupno z drugimi. Samo tako lahko nudimo otrokom tisto tehnično in strokovno podlago, ki bi jo posamezna

društva ne mogla dati in lahko upamo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z našo ekipo, ki se bo ena-

kovredno merila s italijanskimi. Toda to so samo dolgoročni načrti. Sedaj smo le na začetku in čaka nas še veliko truda in dela.

Ekipa šteje približno 25 otrok. Vodi jo štirčlanski odbor, ki odgovarja širši komisiji in ima najrazličnejše funkcije. Otroke trenirajo demonstratorji oz. trenerji iz matične domovine. V lanske sezoni smo lahko razpolagali z dvema ali celo več demonstratorji. Tako kvalificirane in strokovne pomoči si lahko privoščijo le redkokatera ekipa. Letos smo s treningi na snegu začeli pred nekaj tedni. Otroci pa seveda redno trenirajo v telovadnici dvakrat tedensko, saj je fizična priprava izredno važna pri smučanju. Sploh ni mogoče pojmovati smučarja brez te priprave. Zato je trening na snegu posvečen izključno vadbi tehnike in seveda urjenju med koli. Otroci vadijo predvsem slalom in veleslalom. Važno je predvsem to, da dobijo občutek za ritem in da se seznanijo z vodenjem smuč med vraticami. Tekmovalna tehnika se seveda razlikuje od šolske izvedbe posameznih likov. Ta pa je odvisna od postavitve proge in od terena. Smučar začne zavoj pred kolom, zavoj spremlja z rameni, pri tem dvi-

guje notranjo smučko ter tako izdatneje obremenjuje spodnjo. Napaka v prenosu teže bi drago stala smučarja. V veleslalomu skozi odprto postavitev na manj strmih terenu smučar paralelno prestopa zgornjo smučko, ker s tem skrajša izpeljavanje loka, kar pomeni prihranek časa. Na strmih delih veleslalomске proge, kjer je postavitev zaprta smučar pred zavijanjem škarjasto prestopa. S tem pridobi na višini, da bi pridobil tudi na hitrosti si pomaga z eksplozivnim odzivom, kar tudi omogoča večjo dinamičnost vožnje.

Januarja se bo ekipa udeležila prvih tekem. Prva tekma naj bi bila 6. januarja na Zoncolanu. Tekme se bodo vrstile vsako nedeljo do marca. Tekem ob sobotah se za sedaj ne bodo udeležili zaradi šolskih obveznosti otrok. Omejili se bodo na veleslalomске tekme, ne izključujejo pa možnosti nastopa v slalomu. Nastopali bodo v kategorijah: miški, cicibani, medvedki in mladinci.

Upamo, da se bo njihov trud obrestoval, če že ne v letošnji sezoni, vsaj v prihodnjih. To pa bo odvisno predvsem od resnosti in vztrajnosti smučarjev in društev.

ROBERT DEVETAK



Mlada zamejska meddruštvena smučarska ekipa med suhim treningom v telovadnici v pričakovanju snega in tekmovanj

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 25.000 din, naročnina za zasebne mesečna 180.00, letno 1.800.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.00, letno 2.500.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Ziro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad., telefon 223023

Oglosi Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st. vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm visine v širini 1 stolpca Mali oglosi 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu Oglosi iz dežele Furlanije Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst Ul. Montecchi 6 tel. 775.275, tix 460270 EST 1. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

primorski dnevnik

28. decembra 1984

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samša

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Hrupno bo in morda bo tekla celo kri S petardami v (italijansko) novo leto

RIM — Staro leto se že od nek daj poslavlja s truščem, kot bi hotelo še zadnjič opozoriti nase. Letos so hrupni poki že nekaj dni pred nadaljšo nočjo v letu nakodrali živce miroljubnih meščanov, ki se zdrznejo že ob poku šampanjca. Zdi se, da si pravico do te bučne žalne salve prilaščajo le mladi najstniki, ki si v prazničnih dneh napolnijo žepe s petardami, pasjimi bombicami in podobnimi prasketajočimi vragolijami ter jih potem odmetavajo kjersibodi.

Psihologi pravijo temu pojavu sproščanje mladostne agresivnosti in dokaz moztosti. Navadni smrtniki pa so tem nepridipravom poiskali veliko bolj slikovite vzdevke, ki jih tu menda ne kaže zapisati. Pri nas se je ta navada razpasla z nekajletno zamudo, naši hulgani pa se zgledujejo po svojih prekanjenih rimskih vzornikih, ki kar tekmujejo, kdo si bo priskrbel močnejšo petardo. Po nje gredo h kramarjem, ki imajo to nevarno robo po malem in domala neopazno razstavljeno med svežnji nedolžnih bengaličnih ognjev in nekoliko bolj obzirnih »žabic«. Rimski

kramarji so pri tem na moč previdni: ko zagledajo policaja, naglo skrijejo prepovedano blago. Kupcev seveda ne manjka, nasprotno, vsako leto se izkušenim odjemalcem pridružio novinci, ki bi se radi preizkusili v nevarnih igrakah. Te pokalice namreč niso navadne petarde, kot se jih mnogi spominjamo še iz otroških let: za lešnik debele papirnate kepice, ki jih je bilo treba zagnati ob tla. Brezvestni proizvajalci so si zamislili prave pravcate bombe, ki sicer nimajo velikega rušilnega učinka, a je njih eksplozija naravnost oglušujoča. Najdrznejši posegajo v teh dneh po zavojčkih v velikosti limone, ki nosi zgovorno ime »bombone«. V njem tiči 15 gramov razstreliva in je skupno s svojo dvojčico »bombo« ena najhujših petard. Ob nespretnem ravnanju lahko eksplodira v rokah: človeku lahko odtrga roko ali ga celo usmrti. Takle izdelek stane pet ali šest tisoč lir in poulični razgrajči imajo z njim veliko veselja. V varni razdalji stopicajo za njimi razne preproste izpeljankne umetnih ognjev, strašilnih bombic in vsakovrstnih petard. Mno-

ge med njimi prihajajo k nam s Kitajskega, kjer sega tradicija umetnih ognjev v sivo davnino.

Novemu letu bomo na Silvestrovo tudi to pot nazdravili z bučnim pokanjem — na italijanskem Jugu bodo bržda kot vselej najbolj glasni. Javna občila bodo spet poročala o ranjencih, tako kot vsako leto. A tokrat bodo te vesti imele žalosten prizvok: dedno nagnjenje neke nam tuje Italije, ki krvavo opleta z eksplozivi, nam je zagrenilo praznično razpoloženje.

Od turizma 15.000 milijard

RIM — V državne blagajne bo od turizma v tem letu priteklo kakšnih 15.000 milijard lir, tisoč milijard več kot lani. Za prihodnje leto načrtujejo prihodek 16.500 milijard. Vest prihaja iz organizacije potovalnih agencij.

Napovedi za prihodnost temeljijo na nižji inflacijski stopnji in na manjših gospodarskih težavah kot v drugih državah.

Za zapahi vodja ugrabiteljske tolpe

RIM — Pomanjkanje fantazije pri izdelavi načrtov za ugrabljanje oseb je karabinjerje pripeljalo na sled nevarni ugrabiteljski tolpi, ki je svoje žrtve izbirala predvsem v Venetu in ki je, kakor vse kaže, hotela ugrabiti tudi industrijca Snaidera v Furlaniji. Ugrabitelji so namreč uporabljali vedno isto tehniko, odkupnino pa so prevzemali na rimski obvoznici. Te okoliščine so karabinjerje pripeljale na sled lastnika zabavišča 44-letnega Oliva Suffréja iz Trevisa, poglavarja klana zabaviščarjev. Suffréja že kakšna dva meseca ni bila na spregled. Skrival se je in karabinjerji so ga našli v nomadskem taborišču pri Rimu, kjer živijo lastniki zabavišč, ki se selijo med Rimom in Venetom. Dolžijo ga, da je izvedel osem ugrabitev in si s tem nagrabil kakšnih šest milijard lir. Njegovi pomočniki, vsi iz družine zabaviščarjev, so že v zaporu. Suffré, ki je bil že večkrat obsojen, je bil lastnik zabavišča vrednega kakšne pol milijarde lir. Stanoval je v rulotki, vredni 120 milijonov lir. Njegovi pomočniki so imeli zabavišča, lahko pa so v njih samo delali ali pa so se poročili v ta klan. Tako so karabinjerji tri pripadnike te družine ubili med poskusom ugrabitve industrijska Daria Snaidera 25. oktobra v okolici Vidma.

Suffré si je žrtve izbiral v Venetu. Leta 1980 je v pokrajini Benetke ugrabil Marca Aurelia Pastija in za njegovo izpustitev prejel milijardo lir. Potem pa so kar povrsti sledile naslednje ugrabitve (v oklepaju plačani znesek ali drugačen izid ugrabitve): Antonio Piarotti (1,5 milijarde), Alberto Finco (brez plačila odkupnine), Livio Bernardi (ubit), Mario Mastrato (1,2 milijarde), Alessandro Cardì (osvobodili so ga karabinjerji), Sergio Mosole (zbežal je iz zapora ugrabiteljev), Bruno Adami (niso ga izpustili navzlic plačilu 1,8 milijarde lir).

Suffré je živel z nečakom Remom Suffréjem, ki je v zaporu zaradi ugrabitve, in s svakom Antoniom della Rizzijem, ki je osumljen enakega kazniviga dejanja. Karabinjerji iz Rima in Padove, ki so skupno vodili preiskavo in izvedli Suffréjevo aretacijo, sodijo, da se je z ugrabitvijo ukvarjalo 30 oseb.

Preprečili atentat IRA

LONDON — Na sveti večer je policija v Liverpoolu uspela preprečiti atentat, ki so ga pripravljali pripadniki neke irske teroristične organizacije. Oblasti, ki vodijo preiskavo, so zazdaj le redkih besedi, vendar se zdi, da so nameravali teroristi sprožiti peklenški stroj v kaki veleblagovnici. Ni še zbledel spomin na lanski atentat v Londonu, pri katerem je izgubilo življenje 6 oseb, 90 pa je bilo ranjenih.

□ BONN — Stodvajset potnikov polskega trajekta »Pomerania«, ki je pristala v severnonemški luki Lübeck - Travemünde, se ni več vrnilo na krov: sklenili so ostati na Zahodu. Poveljstvo obmejne policije v Flensburgu je sporočilo, da se je doslej na ta način v ZRN zateklo letos že 900 poljskih beguncev, za politično zatočišče pa je letos zaprosilo skupno že 3000 Poljakov.

□ BUKAREŠTA — Sneg in led sta ukleščila vso Romunijo in dežele Karpatov je otrpnila. Promet je zamrl spričo omejitev prodaje goriva in celo v Bukarešti se na zasnežene ceste upajo le redki. Pomanjkljiva oskrba je snežnim plugom odvzela vso udarno moč in prebivalstvo se je zaprl v svoje domove, čakajoč na pomladno in gospodarsko odjugo.

Zahodnonemške marke za španske stranke

MADRID — Zahodnonemško ministrstvo za pospeševanje gospodarskega sodelovanja s tujino je v letih 1980 - 1984 namenilo štirim nemškim ustanovam, ki delujejo v Španiji, nad 53 milijonov mark kot pomoč raznim španskim političnim strankam. Vest je objavil ugledni madridski časopis »El País« in se ob tem skliceval na izjave vodilnega osebja na omenjenem ministrstvu v ZRN ter na ustrezne dokazne listine.

Največji del navedenega zneska — več kot tretjina — je šel socialdemokratski ustanovi »Ebert«, drugo pa krščanskodemokratski »Conrad Adenauer«, krščanskosocialni »Hans Zeidel« in liberalni »Friedrich Nauman«. Vse štiri ustanove, ki na španskem ozemlju delujejo že kakih 10 let, so po pisanju lista »El País« uporabile prejeti denar za »poživitev dejavnosti političnih strank« v Španiji.

Časopis poroča, da je ZRN poslala ustanovi »Ebert«, katere pripadnike lahko istovetimo s pristaši zahodnonemške stranke SPD, 26,75 milijona mark, in to za »obnovo in kot družbenopolitično pomoč« Delavski socialistični stranki Španije (PSOE) in generalni uniji delavcev UGT, ki je blizu socializmu. Prihodnje leto bi PSOE morala prejeti za uresničitev omenjenega cilja okrog 4,5 milijona zahodnonemških mark.

Glasnik ministrstva za gospodarsko sodelovanje v Bonnu je izjavil, da omenjene denarne pošiljke pomenijo posebno pomoč španskim strankam, a na vprašanje, če ne gre pri vsem tem morda za izvoz ideologije, je odgovoril, da tu ne gre le za ideologijo, ampak tudi za to, da bi v Španiji nastale še nove stranke.

Nikakor se ni mogla najesti

Igralka Jane Fonda bolehal za bulimino

NEW YORK — Ameriška igralka Jane Fonda je v nekem pogovoru za tisk izjavila, da je dolga leta bolehal za boleznijo imenovano bulimina. Kaže se kot nenasična lakota, ki človeka sili k takšni požrečnosti, da je prisiljen bljuvati. »Lahko bi pojedla vse, kar je bilo v hladilniku«, je izjavila 47-letna igralka za revijo Cosmopolitan. »Večji del svojega življenja sem preživela ob misli na hrano, kako jo bom kupila in kako se bom do siteda nažrla in se potem osvobodila tistega, kar sem pojedla«.

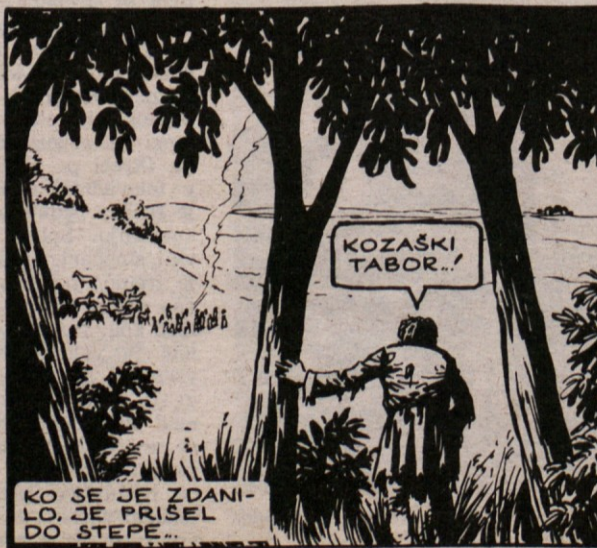
Filmska igralka je sklenila vest o tej doslej neznani plati njenega življenja povedati zato, da bi opozorila na resne nevarnosti vse tiste, ki hočejo z bljuvanjem preprečiti debelost. Fonda je za bulimino bolehal od 12 do 35 leta starosti. Obdobje »23 let agonije«, kakor je sama izjavila, se je prenehalo s porodom drugega otroka. »Znašla sem se pred izbiro: ali ostati buliminična, ali pa postati dobra žena in mati«, je še rekla Jane Fonda, avtorica uspešnice, v kateri je izpisala napotke za podaljšanje mladostne dobe.

L. N. Tolstoj

KAVKAŠKI UJETNIK

Ilustriral
ŽELJKO LORDANIČ

26.



Filipinske oblasti izročile atentatorja na Indiro Gandhi

NEW DELHI — Filipinske oblasti so včeraj izročile predstavnikom indijskega notranjega ministrstva, ki so za to priložnost z letalom prileteli na Manilo, ekstremista Jas Ir Singha, o katerem govorijo, da je bil glavni organizator atentata na Indiro Gandhi izvedenega 31. oktobra. Jas Ir Singh je po atentatu najprej odletel v London, kjer mu niso dali političnega zavetišča, in-

dijskim oblastem pa ga tudi niso izročili, čeprav so to zahtevale. Potem je odletel v Tajlandijo in od tam v Manilo.

Aretirani terorist je nečak vodje teroristično-ekstremističnih Sikov, ki so se hoteli maščevati za vdor indijske vojske v zlati hram v kraju Amritsar v severozahodni indijski državi Pandžab.

Pet let okupacije Afganistana



MOSKVA — Mineva peta obletnica sovjetske invazije Afganistana. V sovjetskih sredstvih obveščanja je šla neopazno mimo. Posredno se nanjo nanaša le Pravdin očitek ZDA, češ da letno trošijo milijardo dolarjev za vojaško pomoč protirevolucionarjem. Brez te pomoči, trdi Pravda, bi bil notranji razredni sovražnik kabulske vlade že zdavnaj premagan. Prav tako nobene besede o sovjetskih žrtvah in o omejenem kontingentu sovjetske vojske v Afganistanu, ki naj bi po zadnjih virih štel okoli 100.000 vojakov. Na sliki poveljnik neke uporniške afganistanske skupine z otrokom, ki mu je v mino spremenjena otroška igračka odnesla tri prste na levi roki. (Telefoto AP)